

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SOSNOWCA

ZAŁĄCZNIK NR 10 DO UCHWAŁY NR .../2022 RADY MIEJSKIEJ W SOSNOWCU Z DNIA ...2022 R.

- TOM III „UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ”

SPIS TREŚCI:

ROZDZIAŁ I

KIERUNKI - USTALENIA OGÓLNE

- §1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA
- §2. ZAWARTOŚĆ STUDIUM
- §3. STOSOWANE OKREŚLENIA I POJĘCIA
- §4. ZAKRES I STRUKTURA TOMU I
- §5. ZAKRES I STRUKTURA TOMU IIA
- §6. ZAKRES I STRUKTURA TOMU IIB
- §7. ZAKRES I STRUKTURA TOMU III

ROZDZIAŁ II

OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

- §8. UWARUNKOWANIA ROZWOJU
- §9. WYTYCZNE WYNIKAJĄCE Z ANALIZY UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ROZDZIAŁ III

SYNTEZA USTALEŃ

- §10. KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ
- §11. KIERUNKI ROZWOJU I ZMIAN
- §12. BILANS TERENU

ROZDZIAŁ IV

WNIOSKI KOŃCOWE

- §13. REALIZACJA STUDIUM 2016
- §14. KONTROLA STUDIUM 2016
- §15. AKTUALIZACJA LUB ZMIANY STUDIUM
- §16. ZMIANA STUDIUM

ROZDZIAŁ I KIERUNKI - USTALENIA OGÓLNE

§1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

1. Przedmiotem opracowania jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Sosnowca, w granicach wyznaczonych na **rysunkach Studium 2016**, zgodnie z inicjującą uchwałą Rady Miejskiej Nr 278/XVII/2011 z dnia 24 listopada 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Sosnowca. Na podstawie uchwały nr 131/VI/2019 z dnia 28.03.2019 r. Rady Miejskiej w Sosnowcu w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowiec zatwierdzonego Uchwałą Rady Miejskiej nr 369/XXXI/2016 z dnia 19 maja 2016 r. wraz ze zmianą przyjętą Uchwałą Nr 855/LXII/2018 z dnia 26 kwietnia 2018 r., w przedmiotowym opracowaniu wprowadza się zmiany. Przez **Studium 2016** rozumie się Studium 2016 wraz z wprowadzonymi zmianami.
2. Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Nr 278/XVII/2011 z dnia 24 listopada 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Sosnowca jest to nowa edycja studium, która uwzględni zamierzenia Miasta określone w Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2020 r. (Uchwała nr 162/XII/07 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 24 maja 2007 r.) oraz w programach przyjętych przez Radę Miejską w Sosnowcu, dostosowana do aktualnego stanu prawnego.
3. **Studium 2016** realizuje wszystkie strategiczne kierunki rozwoju miasta zawarte w Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2020 r. (Uchwała nr 162/XII/07 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 24 maja 2007 r.).
4. Studium sporządzono dla obszaru w granicach administracyjnych Sosnowca, dla terenu o powierzchni 91,06 km².
5. Horyzont czasowy **Studium 2016** to rok 2035, stąd przyjmuje się, iż określone kierunki i cele rozwojowe oraz rozwiązania przestrzenne, funkcjonalne winny być w tym terminie osiągnięte.
6. Wszystkie informacje oraz dane zawarte w **Studium 2016** są aktualne na dzień przystąpienia do uzgadniania i opiniowania projektu studium.
7. **Studium 2016**, a w szczególności **Tom IIA**, jest dokumentem określającym przyjęte przez Miasto Sosnowiec kierunki kształtowania polityki przestrzennej, a także wyrazem woli stanowienia prawa miejscowego, poprzez wyznaczenie obszarów do sporządzenia lub zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta w granicach określonych w **Studium 2016**.
8. Zdefiniowane w **Studium 2016** cele i kierunki zmian przestrzennych miasta winny umożliwić skuteczne prowadzenie polityki rozwoju: przestrzennego, programowego, społecznego, środowiskowego, gospodarczego, kulturalnego i technicznego, zachowując jednocześnie cechy i zasady zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju.

§2. ZAWARTOŚĆ STUDIUM

1. **Studium 2016** przyjmuje, iż specyficznym kapitałem miasta jest jego system przestrzenny, wraz z występującymi w jego strukturze obszarami zurbanizowanymi zabudowanymi i niezabudowanymi, jak również obszarami niezurbanizowanymi, przede wszystkim leśnymi, gwarantującymi ciągłość dotychczasowych i stabilność przyszłych procesów rozwoju miasta,
  - 1) **Tom I** jest identyfikacją uwarunkowań stanu istniejącego, stanowiącą płaszczyznę odniesienia i weryfikacji wszelkich przewidywanych i planowanych kierunków przestrzennego rozwoju miasta;
  - 2) **Tom II** jest dokumentem strategicznym w zakresie ochrony i kreacji **struktury przestrzennej**, wraz z przypisaniem poszczególnym jej elementom, to jest: rejonom funkcjonalnym, obrębom funkcjonalnym, terenom funkcjonalnym i terenom elementarnych oraz strefom funkcjonalnym, obszarom i obiektom preferencji funkcjonalnych oraz wytycznych kierunkowych, odnoszących się do zasad ochrony oraz zapewnienia ładu w obecnym i przyszłym kształtowaniu i zagospodarowaniu przestrzeni. Tom II składa się z:
    - **Tomu IIA - Kierunki zagospodarowania przestrzennego** traktowanego jako ustalenia ogólne **Studium 2016**, odnoszone do wszystkich elementów zagospodarowania przestrzennego,
    - **Tomu IIB - Kierunki zagospodarowania - ustalenia szczegółowe** traktowanego jako szczegółowe rozwinięcie ustaleń ogólnych **Studium 2016**, odnoszone indywidualnie do **jednostek przestrzennych Modelu struktury przestrzennej stanu docelowego**,

stanowiących bezpośrednią podstawę do badania i stwierdzenia (zgodnie z art.20 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), iż przyszły uchwalany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie narusza ustaleń **Studium 2016**.

2. Integralnymi częściami **Studium 2016** są:

- 1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Sosnowca, Tom I - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, wraz z:
  - a) **rysunkami Studium 2016**:
    - **Rysunek Studium 2016 nr IA** – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego - stan ładu przestrzennego, w skali 1:10 000
    - **Rysunek Studium 2016 nr IB** – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego - stan środowiska, przyrody i dziedzictwa kulturowego, w skali 1:10 000,
  - b) **załącznikami graficznymi**:
    - Załącznik graficzny **U/01** – Odległości od miast sąsiadujących,
    - Załącznik graficzny **U/02** – Zagospodarowanie na stykach z miastami sąsiadującymi,
    - Załącznik graficzny **U/03*** – Użytki gruntowe – tereny Z-URB/ug i N-URB/ug
    - Załącznik graficzny **U/04*** – Użytki gruntowe – tereny zurbanizowane Z-URB/ug (B, Ba, Bi, K), tereny komunikacyjne (Dr, Tk, Ti), grunty pod wodami (w, Wp, Ws),
    - Załącznik graficzny **U/05*** – Użytki gruntowe,
    - Załącznik graficzny **U/06*** – Użytki gruntowe – grunty pod wodami (W, Wp, Ws),
    - Załącznik graficzny **U/07*** – Użytki gruntowe – drogi i inne tereny komunikacyjne (dr, Ti)
    - Załącznik graficzny **U/08*** – Użytki gruntowe – tereny kolejowe (Tk)
    - Załącznik graficzny **U/09*** – Użytki gruntowe – lasy oraz grunty zadrzewione i zakrzewione (Ls, Lz),
    - Załącznik graficzny **U/10** – Inwentaryzacja urbanistyczna z 2013 r. – stan istniejący (is),
    - Załącznik graficzny **U/11** – Inwentaryzacja urbanistyczna z 2013 r. – tereny zurbanizowane Z-URB/is,
    - Załącznik graficzny **U/12*** – Inwentaryzacja urbanistyczna z 2013 r.– tereny niezurbanizowane N-URB/is,
    - Załącznik graficzny **U/21*** – Obszary strukturalne stanu istniejącego (OST/2),
    - Załącznik graficzny **U/22*** – Obszary przestrzenno-funkcjonalne stanu istniejącego (OPF),
    - Załącznik graficzny **U/23*** – Obszary osadniczo-kulturowe (OOK),
    - Załącznik graficzny **U/24*** – Obszary historyczno-osadnicze (OHO),
    - Załącznik graficzny **U/25*** – Model struktury osadniczej stanu istniejącego
    - Załącznik graficzny **U/26*** – Plan ogólny – tereny Z-URB/po i N-URB/po,
    - Załącznik graficzny **U/27** – Studium 2003,
    -
    - Załącznik graficzny **U/29*** – Stan urbanizacji – obszar zurbanizowany i niezurbanizowany Z-URB/is, Z-URB/pl, Z-URB/zp i tereny liniowe - drogi, kolej, wody,
    -
    - Załącznik graficzny **U/36*** – Liczba ludności w podziale na jednostki OPF,
    - Załącznik graficzny **U/37** – Struktura własności 2013,
    - Załącznik graficzny **U/38** – Porównanie struktur własności w latach 1999 i 2003,
    - Załącznik graficzny **U/39*** – Kategorie dróg,
    - Załącznik graficzny **U/40*** – Klasy dróg,
    - Załącznik graficzny **U/41** - Schemat układu drogowego podstawowego tranzytowego, rozprowadzającego i obsługowego,
- 2) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Sosnowca, Tom IIA - Kierunki zagospodarowania przestrzennego, wraz z:
  - a) **rysunkami Studium 2016**:
    - **Rysunek Studium 2016 nr IIA/1** - Kierunki zagospodarowania przestrzennego, w skali 1: 10 000,
    - **Rysunek Studium 2016 nr IIA/2** - Kierunki rozwoju systemów komunikacji na tle zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz obszarów przestrzeni zieleni i obszarów przestrzeni publicznych, w skali 1:10 000,

- **Rysunek Studium 2016 nr IIA/3** - Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej oraz obszary zamierzonych planów miejscowych, w skali 1: 10 000,
  - **Rysunek Studium 2016 nr IIA/4** - Kierunki i zasady ochrony środowiska oraz ochrony dziedzictwa kulturowego, w skali 1: 10 000,
- b) **załącznikami graficznymi:**
- Załącznik graficzny **K/01** - Miasto w granicach administracyjnych (ortofotomapa),
  - Załącznik graficzny **K/01*** - Miasto w granicach administracyjnych (ortofotomapa),
  - Załącznik graficzny **K/03/U/23*** - Struktura geograficzno-społeczna - obszary osadniczo-kulturowe (OOK) - Model 1/is (stanu istniejącego),
  - Załącznik graficzny **K/04/U/24*** - Struktura historyczno-kulturowa - obszary historyczno-osadnicze (OHO) - Model 2/is (stanu istniejącego),
  - Załącznik graficzny **K/05.1/U/22*** - Struktura przestrzenno-funkcjonalna - obszary przestrzenno-funkcjonalne (OPF) - Model 3/is (stanu istniejącego),
  - Załącznik graficzny **K/05.2*** - Struktura przestrzenno-funkcjonalna - obszary przestrzenno-funkcjonalne (OPF) - Model 3/dc (stanu docelowego),
  - Załącznik graficzny **K/06.1/U/21*** - Struktura urbanistyczna - obszary strukturalne (OST/1+2) - Model 4/is (stanu istniejącego),
  - Załącznik graficzny **K/06.2** - Struktura urbanistyczna - obszary strukturalne, jednostki urbanistyczne (OST/3) - Model 4/dc (stanu docelowego),
  - Załącznik graficzny **K/07.1** - Struktura urbanistyczna stanu docelowego - jednostki urbanistyczne (OST/3), drogi układu D1 - (stanu docelowego),
  - Załącznik graficzny **K/07.2** - Struktura urbanistyczna stanu docelowego - jednostki urbanistyczne (OST/3), drogi układów D1 i D2 - (stanu docelowego),
  - Załącznik graficzny **K/07.3** - Struktura urbanistyczna stanu docelowego - jednostki urbanistyczne (OST/3), drogi układów D1, D2 i D3 - (stanu docelowego),
  - Załącznik graficzny **K/08.1** - Model Struktury Przestrzennej Stanu Docelowego – rejon przestrzenne (na tle mapy topograficznej),
  - Załącznik graficzny **K/08.2** - Model Struktury Przestrzennej Stanu Docelowego – rejon przestrzenne (na tle ortofotomapy),
  - Załącznik graficzny **K/09.1** - Model Struktury Przestrzennej Stanu Docelowego – rejon funkcjonalne (na tle mapy topograficznej),
  - Załącznik graficzny **K/09.2** - Model Struktury Przestrzennej Stanu Docelowego – rejon funkcjonalne (na tle ortofotomapy),
  - Załącznik graficzny **K/10.1** - Model Struktury Przestrzennej Stanu Docelowego – obręby funkcjonalne (na tle mapy topograficznej),
  - Załącznik graficzny **K/10.2** - Model Struktury Przestrzennej Stanu Docelowego – obręby funkcjonalne (na tle mapy topograficznej),
  - Załącznik graficzny **K/11** - Struktura Przestrzenna Stanu Docelowego – kierunki zmian układu drogowego, system dróg układów D1, D2, D3,
  - Załącznik graficzny **K/12*** - Obszar niezurbanizowany (**N-URB/dc**),
  - Załącznik graficzny **K/13*** - Rozproszone tereny zieleni na tle obszaru zurbanizowanego (Z-URB/dc),
  - Załącznik graficzny **K/14*** - Obszar przestrzeni zieleni (**OPZ**) na tle obszaru zurbanizowanego (Z-URB/dc) i obszaru niezurbanizowanego (N-URB/dc),
- * przy numerze z załącznika graficznego (np.: U/36*) oznacza opracowanie w wersji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Sosnowca zatwierdzonego Uchwałą Rady Miejskiej w Sosnowcu nr 369/XXXI/2016 z dnia 19 maj 2016 r. tj. rysunek aktualny na czas uchwalenia w/w Studium.
- c) **załącznikami tabelarycznymi:**
- Załącznik tabelaryczny nr **IIA/1** - Drogi układu podstawowego tranzytowego (D1),
  - Załącznik tabelaryczny nr **IIA/2** - Drogi układu podstawowego rozprowadzającego (D2),
  - Załącznik tabelaryczny nr **IIA/3** - Drogi układu podstawowego obsługowego (D3),
  - Załącznik tabelaryczny nr **IIA/4** - Systematyka jednostek przestrzennych modeli struktur stanu istniejącego i modeli struktur stanu docelowego.

- 3) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Sosnowca, Tom IIB - Kierunki zagospodarowania przestrzennego - ustalenia szczegółowe, wraz z załącznikami tabelarycznymi nr **IIB/1.1** do **IIB/1.146** - kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów.
- 4) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Sosnowca, Tom III – Uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń wraz z rysunkiem syntezy ustaleń
- 5) **Załączniki tekstowe Studium 2016**, odnoszące się do wszystkich wyżej wymienionych części **Studium 2016**:
  - a) załącznik tekstowy nr **1** - Pomniki przyrody
  - b) załącznik tekstowy nr **2** - Obiekty wpisane do rejestru zabytków wraz ze strefami ochrony,
  - c) załącznik tekstowy nr **3** - Obiekty zabytkowe, znajdujące się na liście Gminnej Ewidencji Zabytków, wskazane do ochrony zapisami planów miejscowych,
  - d) załącznik tekstowy nr **4** - Stanowiska archeologiczne
  - e) załącznik tekstowy nr **5** - Słowniczek Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

§3. STOSOWANE OKREŚLENIA I POJĘCIA

1. Wprowadza się uściślenia stosowanych pojęć, niemających swego jednoznacznego określenia w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jak również w przepisach odrębnych. Wszystkie pojęcia wymagające uściślenia, które zostały zastosowane w **Studium 2016** zebrano w załączniku zatytułowanym „**Słowniczek Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca**” (załącznik tekstowy nr 5).
2. Podane określenia i definicje zaleca się stosować zarówno w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jak i w przyszłych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, sporządzanych w granicach administracyjnych miasta Sosnowca, w celu koordynacji obu ustawowych planistycznych dokumentów.
3. W przyszłych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się wprowadzenie nowych, niewyznaczonych w **Studium 2016** stref, obszarów, obiektów i terenów, z zastrzeżeniem, iż nie naruszają one podstawowych ustaleń **Studium 2016** i zostaną określone w trybie obowiązujących dla nich przepisów odrębnych, dostosowanych do bieżącej sytuacji formalno-prawnej.

§4. ZAKRES I STRUKTURA TOMU I

1. **Tom I - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego** zawiera informacje dotyczące stanu miasta wraz z wytycznymi do części **Kierunków Studium 2016**.
2. Zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym **Tom I** zawiera:
  - 1) Informacje o regionie, mieście i miastach sąsiednich (Rozdział II),
  - 2) Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu (Rozdział III),
  - 3) Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony (Rozdział IV),
  - 4) Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego (Rozdział V),
  - 5) Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej (Rozdział VI),
  - 6) Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia (Rozdział VII),
  - 7) Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia (Rozdział VIII),
  - 8) Potrzeby i możliwości rozwoju gminy (Rozdział IX),
  - 9) Stan prawny gruntów (Rozdział X),
  - 10) Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych (Rozdział XI),
  - 11) Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych (Rozdział XII),
  - 12) Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych oraz występowanie terenów górniczych, wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych (Rozdział XIII),
  - 13) Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami (Rozdział XIV),
  - 14) Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych (Rozdział XV),
  - 15) Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej (Rozdział XVI),

§5. ZAKRES I STRUKTURA TOMU IIA

1. **Tom IIA - Kierunki zagospodarowania przestrzennego** zawiera ogólne określenia i ustalenia **Studium 2016**, odnoszone do indywidualnie wyznaczonych jednostek przestrzennych a także **obszarów, stref funkcjonalnych i obiektów**.
2. Zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym **Tom IIA** zawiera:
  - 1) kierunki rozwoju (rozdział II);
  - 2) kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta (rozdział III),
  - 3) kierunki zmian w przeznaczeniu terenów (rozdział IV),
  - 4) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania, w tym tereny wyłączone spod zabudowy (rozdział V),
  - 5) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk (rozdział VI),
  - 6) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej (rozdział VII),
  - 7) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej (rozdział VIII),
  - 8) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym (rozdział IX);
  - 9) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym (rozdział X);
  - 10) obszary na których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej (rozdział XI),
  - 11) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne (rozdział XII),
  - 12) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej (rozdział XIII),
  - 13) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych (rozdział XIV),
  - 14) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny (rozdział XV),
  - 15) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej (rozdział XVI),
  - 16) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji (rozdział XVII),
  - 17) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych (rozdział XVIII).

§6. ZAKRES I STRUKTURA TOMU IIB

1. **Tom IIB - Kierunki zagospodarowania - ustalenia szczegółowe** zawiera szczegółowe określenia i ustalenia **Studium 2016**, odnoszone do **jednostek przestrzennych Modelu struktury przestrzennej stanu docelowego**, to jest do wyznaczonych **obrębów-f i terenów-f**, stanowiących bezpośrednią podstawę do badania i stwierdzenia (zgodnie z art.20 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), iż przyszły uchwalany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie narusza ustaleń **Studium 2016**.
2. **Tom IIB** zawiera:
  - 1) sporządzoną dla każdego **obrębu-f** kartę graficzną - fragment **rysunku Studium 2016** przedstawiający dany **obręb-f** wraz z jego otoczeniem,
  - 2) sporządzoną dla każdego **obrębu-f** kartę opisową - zawierającą odniesione do danego **obrębu-f** określenia i ustalenia **Studium 2016**,
  - 3) sporządzoną dla każdego **obrębu-f** tabelę kierunków zmian w strukturze przestrzennej i przeznaczeniu terenów, których zbiór stanowi załącznik tabelaryczny nr **IIB/1.1 do IIB/1.146**
3. Systematyka kart obrębów, obejmuje:
  - 1) W granicach rejonu przestrzennego oznaczonego symbolem A, wyodrębniono pomocnicze rejony-p, oznaczone symbolami A1, A2, A3, A4, A5, w granicach których wyodrębniono:
    - a) w rejonie-f A1a - osiem obrębów-f, oznaczonych symbolami: A1a.1, A1a.2, A1a.3, A1a.4, A1a.5, A1a.6, A1a.7, A1a.8,
    - b) w rejonie-f A1b - dwanaście obrębów-f, oznaczonych symbolami: A1b.1, A1b.2, A1b.3, A1b.4, A1b.5, A1b.6, A1b.7, A1b.8, A1b.9, A1b.10, A1b.11, A1b.12,
    - c) w rejonie-f A1c - trzy obręby-f, oznaczone symbolami: A1c.1, A1c.2, A1c.3,
    - d) w rejonie-f A1d - pięć obrębów-f, oznaczonych symbolami: A1d.1, A1d.2, A1d.3, A1d.4, A1d.5,

- e) w rejonie-f A2a - siedem obrębów-f, oznaczonych symbolami: A2a.1, A2a.2, A2a.3, A2a.4, A2a.5, A2a.6, A2a.7,
  - f) w rejonie-f A2b - trzy obręby-f, oznaczone symbolami: A2b.1, A2b.2, A2b.3,
  - g) w rejonie-f A3 - sześć obrębów-f, oznaczonych symbolami: A3.1, A3.2, A3.3, A3.4, A3.5, A3.6,
  - h) w rejonie-f A4a - dwa obręby-f, oznaczone symbolami: A4a.1, A4a.2,
  - i) w rejonie-f A4b - dwa obręby-f, oznaczone symbolami: A4b.1, A4b.2,
  - j) w rejonie-f A4c - jeden obręb-f, oznaczony symbolami: A4c.1,
  - k) w rejonie-f A5 - dwa obręby-f, oznaczone symbolami: A5.1, A5.2,
  - l) w rejonie-f A6 - trzy obręby-f, oznaczone symbolami: A6.1, A6.2, A6.3,
  - m) w rejonie-f A7 - dwa obręby-f, oznaczone symbolami: A7.1, A7.2.
- 2) W granicach rejonu przestrzennego oznaczonego symbolem B, wyodrębniono:
    - a) w rejonie-f B1 - trzy obręby-f, oznaczone symbolami: B1.1, B1.2, B1.3,
    - b) w rejonie-f B2 - trzy obręby-f, oznaczone symbolami: B2.1, B2.2, B2.3.
  - 3) W granicach rejonu przestrzennego oznaczonego symbolem C, wyodrębniono:
    - a) w rejonie-f C1 - sześć obrębów-f, oznaczonych symbolami: C1.1, C1.2, C1.3, C1.4, C1.5, C1.6,
    - b) w rejonie-f C2 - dwa obręby-f, oznaczone symbolem: C2.1, C2.2,
    - c) w rejonie-f C3 - trzy obręby-f, oznaczone symbolami: C3.1, C3.2, C3.3,
    - c) w rejonie-f C4 - jeden obręb-f, oznaczony symbolami: C4.1,
    - c) w rejonie-f C5 - jeden obręb-f, oznaczony symbolami: C5.1.
  - 4) W granicach rejonu przestrzennego oznaczonego symbolem D, wyodrębniono:
    - a) w rejonie-f D1 - siedem obrębów-f, oznaczonych symbolami: D1.1, D1.2, D1.3, D1.4, D1.5, D1.6, D1.7,
    - b) w rejonie-f D2 - osiem obrębów-f, oznaczonych symbolami: D2.1, D2.2, D2.3, D2.4, D2.5, D2.6, D2.7, D2.8,
    - c) w rejonie-f D3 - pięć obrębów-f, oznaczonych symbolami: D3.1, D3.2, D3.3, D3.4, D3.5.
  - 5) W granicach rejonu przestrzennego oznaczonego symbolem E, wyodrębniono:
    - a) w rejonie-f E1 - trzy obręby-f, oznaczone symbolami: E1.1, E1.2, E1.3,
    - b) w rejonie-f E2 - trzy obręby-f, oznaczone symbolem: E2.1, E2.2, E2.3,
    - c) w rejonie-f E3 - dwa obręby-f, oznaczone symbolami: E3.1, E3.2,
    - d) w rejonie-f E4 - sześć obrębów-f, oznaczonych symbolami: E4.1, E4.2, E4.3, E4.4, E4.5, E4.6.
  - 6) W granicach rejonu przestrzennego oznaczonego symbolem F, wyodrębniono:
    - a) w rejonie-f F1 - trzy obręby-f, oznaczone symbolami: F1.1, F1.2, F1.3,
    - b) w rejonie-f F2 - dwa obręby-f, oznaczone symbolem: F2.1, F2.2,
    - c) w rejonie-f F3 - trzy obręby-f, oznaczone symbolami: F3.1, F3.2, F3.3,
    - d) w rejonie-f F4 - dwa obręby-f, oznaczone symbolami: F4.1, F4.2,
  - 7) W granicach rejonu przestrzennego oznaczonego symbolem G, wyodrębniono:
    - a) w rejonie-f G1 - cztery obręby-f, oznaczone symbolami: G1.1, G1.2, G1.3, G1.4,
    - b) w rejonie-f G2 - trzy obręby-f, oznaczone symbolem: G2.1, G2.2, G2.3.
  - 8) W granicach rejonu przestrzennego oznaczonego symbolem H, wyodrębniono:
    - a) w rejonie-f H1 - osiem obrębów-f, oznaczonych symbolami: H1.1, H1.2, H1.3, H1.4, H1.5, H1.6, H1.7, H1.8,
    - b) w rejonie-f H2 - jeden obręb-f, oznaczony symbolem: H2.1,
    - c) w rejonie-f H3 - jeden obręb-f, oznaczony symbolem: H3.1.
  - 9) W granicach rejonu przestrzennego oznaczonego symbolem I, wyodrębniono w rejonie-f I1 - siedem obrębów-f, oznaczonych symbolami: I1.1, I1.2, I1.3, I1.4, I1.5, I1.6, I1.7.
  - 10) W granicach rejonu przestrzennego oznaczonego symbolem J, wyodrębniono w rejonie-f J1 - jeden obręb-f, oznaczony symbolem: J1.1.

§7. ZAKRES I STRUKTURA TOMU III

1. **Tom III – Uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń** zawiera objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń **Studium 2016**.

ROZDZIAŁ II

OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

§8. UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1. Uwarunkowania rozwoju zostały zdiagnozowane na podstawie:

- analizy dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
  - stanu ładu przestrzennego,
  - stanu środowiska,
  - stanu dziedzictwa kulturowego,
  - warunków i jakości życia mieszkańców
- oraz
- potrzeb i możliwości rozwoju z gminy,

z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z przepisów odrębnych, a także Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016 r., poz.4619) oraz Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca (Uchwała nr 162/XII/07 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 24 maja 2007 r.).

2. Analiza powyższych materiałów potwierdziła, iż priorytetem rozwoju Sosnowca jest przyjęcie polityki przestrzennej wspierającej takie starania, których celem jest i będzie wyhamowywanie niekorzystnych zjawisk wynikających z potwierdzonego procesu „kurczenia się”¹ miasta (przewidywana prognoza demograficzna dla Sosnowca na lata 2014-2030 jest niekorzystna i zakłada spadek liczby ludności o około 30 tys.).

3. Polityka przestrzenna została sformułowana w najważniejszych, uwzględniających zapisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, założeniach:

- 1) społeczno-demograficznych, wskazujących jako priorytet wykreowanie wysokiej jakości życia w mieście, realizowanej poprzez podniesienie walorów przestrzennych, technicznych i socjalnych istniejących zasobów zabudowy mieszkaniowej i usługowej, zabudowy związanej z istniejącymi i nowymi miejscami pracy oraz maksymalnym wykorzystaniem walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego, wzmocnienie istniejących i wskazanie nowych terenów usługowych i produkcyjnych, niekolizyjnych z istniejącym i zaplanowanym zagospodarowaniem, które powinny być podstawowym miejscem pracy dla możliwie największej grupy mieszkańców miasta a także wspieranie nowej, aktywnej społeczności miejskiej w zakresie kształtowania silnych więzi sąsiedzkich, kulturowych oraz silnych związków z miejscem zamieszkania i tradycją osadnictwa miasta,
- 2) kształtowania docelowego modelu struktury osadniczej miasta poprzez wykształcenie modelu rozwoju dośrodkowego, do którego należy dostosować związane z polityką zrównoważonych przestrzennych przekształceń, polityki: demograficzną, społeczną, komunikacyjną, infrastrukturalną, rynku usług oraz rynku pracy, spójne z polityką ochrony wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego
- 3) przekształceń przestrzenno-funkcjonalnych, które zadecydowały o tym, iż rozwój miasta należy utożsamiać z właściwie kreowanymi procesami przekształceń przestrzennych i funkcjonalnych, następujących typów obszarów:
  - ukształtowanych, posiadających trwałe wartości, w których podstawowym kierunkiem działań będzie kontynuacja, opierająca się na optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów, podniesieniu walorów użytkowych i standardów życia, przeciwdziałaniu kierunkom przekształceń niewpisujących się w proces kontynuacji,
  - ukształtowanych, lecz nieposiadających trwałych wartości, kształtowanych spontanicznie, którym należy nadać czytelny kierunek rozwoju, tworząc trwałe wartości,
  - substandardowych (poprodukcyjnych) położonych w korzystnych w skali miasta lokalizacjach, których kierunek przekształceń musi być jednoznacznie określony,

¹ „Kurczące się” miasta (ang. *shrink city*), to takie, których liczba mieszkańców systematycznie maleje, prowadząc je do wejścia w ekonomiczną i socjalną depresję, czasami nieodwracalną. Zjawisko to jest skutkiem różnych, choć powiązanych ze sobą procesów: nierównomiernego rozwoju gospodarczego (kryzysy ekonomiczne, wyczerpanie się pobliskich surowców mineralnych), zmian demograficznych (spadek populacji, migracje, rosnące bezrobocie), przejścia na inne sposoby użytkowania ziemi i zmian w zabudowie miejskiej, a także innych dotyczących miejsca zamieszkania i sposobu życia.

- substandardowych (poprodukcyjnych) położonych w obojętnych lub niekorzystnych w skali miasta lokalizacjach, których ustalone kierunki przekształceń nie mogą być konkurencyjne w stosunku do wszystkich wyżej wymienionych typów obszarów,
- 4) komunikacji, wskazujący, iż docelowy układ komunikacyjny w sposób czytelny musi uwzględniać role i funkcje poszczególnych dróg i ulic, jaką będą pełnić w założonym modelu układu komunikacyjnego miasta, spójnego z modelem dośrodkowym struktury osadniczej, i w związku z tym konieczna weryfikacja klasyfikacji dróg – wykształcenie trójstopniowego modelu układu drogowo-ulicznego, zapewniającego gęstą sieć relacji wewnątrzmijskich oraz wielokierunkowe połączenia z miastami sąsiednimi, przy czym układ ten winien być uzupełniany w ustaleniach studium wyłącznie w zakresie dróg występujących w obszarach strategicznych centrum-śródmieścia lub centrów rejonów,
  - 5) wyznaczenia terenów mieszkaniowych z uwzględnieniem, iż:
    - z uwagi na niekorzystne prognozy demograficzne, w odniesieniu do istniejących terenów mieszkaniowych, zostaną zwaloryzowane ich zasoby, co powinno pozwolić na określenie, które z nich i w jakiej formie będą poddane procesom rewitalizacyjnym, a które zasadniczym przekształceniom przestrzennym i parametrycznym,
    - zabudowa mieszkaniowa (poza terenami zabudowy jednorodzinnej), powinna tworzyć strukturę wielofunkcyjną, zintegrowaną z nieuciążliwymi usługami i produkcją, z łatwo dostępnymi miejscami pracy, a także miejscami rekreacji i wypoczynku, oraz z ogólnodostępnym „obszarem przestrzeni publicznych”, w tym „przestrzeni zieleni”, tworząc tak zwane „gęste miasto”. Stopień integracji różnych przeznaczeń nie może jednak doprowadzić do niekorzystnego wpływu przeznaczeń usługowych i produkcyjnych na tereny mieszkaniowe podlegające ochronie z uwagi na swą funkcjonalną specyfikę
    - zalecane jest wprowadzenie nowej zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności we wschodniej części miasta (głównie w rejonie Maczek, Starych Maczek i Kolonii Wągródka) wykorzystując dawne tereny rolne, leśne i pokolejowe,
  - 6) wyznaczenia terenów usług, przy założeniu, że sektor usług stanie się największym rynkiem miejsc pracy w skali miasta i w związku z tym przyjęcie polityki przestrzennego i funkcjonalnego powiązania tych terenów z konkretnymi obszarami zabudowy mieszkaniowej, grupowania funkcji usługowych wokół czytelnych założeń urbanistycznych oraz powiązania ich z istniejącym i docelowym ogólnodostępnym obszarem przestrzeni publicznych, a także takie zapisanie możliwości lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego aby uwzględnić możliwości i potrzeby miasta w tym względzie,
  - 7) wyznaczenia terenów przemysłowo-produkcyjnych, poprzez wyodrębnienie istniejących gałęzi przemysłowo-produkcyjnych, które będą nadal funkcjonowały w mieście, z uwagi na względy gospodarcze, społeczne, tradycję i kulturę przemysłową, z zastrzeżeniem obowiązku zastosowania procesów technologicznych przystosowujących prowadzoną działalność do aktualnych wymogów ochrony środowiska, a także wskazanie nowych form działalności gospodarczej i produkcyjnej, zbieżnych z możliwościami terenowymi miasta i zmieniającym się rynkiem osób czynnych zawodowo, przy czym preferowanymi formami powinny być parki przemysłowe, technologiczne, produkcyjne, obszary przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej, integrujące funkcje produkcyjne, logistyczne i usługowe wysokich technologii,
  - 8) zagospodarowania terenów poprodukcyjnych, stanowiących swoisty przestrzenny rezerwuar dla przyszłej polityki inwestycyjnej lub preferencji utrzymania środowiska naturalnego (stanowią ok 25% powierzchni miasta), ze względu na dostępność do komunikacji i infrastruktury technicznej,
  - 9) ochrony środowiska przyrodniczego, która powinna potwierdzić iż:
    - identyfikacja obszarów zieleni w skali całego miasta pozwoli na wskazanie ich roli w poprawie jakości i warunków życia w mieście poprzez utworzenie ciągłego systemu obszarów niezabudowanych o dobrej dostępności z każdego zurbanizowanego rejonu miasta i powiązaniu ich z obszarem przestrzeni publicznych oraz powiązaniem ich z terenami rekreacyjnymi w Sosnowcu i gminach sąsiednich,
    - utrzymania wszystkich obszarów leśnych znajdujących się w zarządzie Nadleśnictwa Sławków i Nadleśnictwa Chrzanów, spółek leśnych oraz lasów gminnych i prywatnych, dla których opracowano plany urządzenia lasu,

- dla zdegradowanych obszarów lasopodobnych i zadrzewionych konieczne jest zaproponowanie innego przeznaczenia – rekreacyjno-sportowego lub możliwości lokalizacji zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności,
  - utrzymania wybranych ogrodów działkowych oraz możliwość wykorzystania pozostałych dla celów publicznych związanych z funkcją rekreacyjną,
  - z uwagi na aktualny stan gospodarki rolniczej brak uzasadnienia wyznaczania terenów użytkowanych rolniczo,
- 10) ochrony środowiska kulturowego, wskazujących konieczność wypracowania wytycznych ochrony zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględniającej historyczny rodowód poszczególnych rejonów miasta oraz wskazanie obszarów ochrony konserwatorskiej, w tym założeń urbanistycznych i założeń zieleni, a także obszarów rewitalizacji, rehabilitacji i rewitalizacji,
- 11) rozwoju infrastruktury technicznej w powiązaniu rozwoju przestrzennego z możliwościami obsługi obszarów zabudowy oraz wyrównanie dysproporcji w ilości i jakości obsługi w poszczególnych rejonach miasta.

§9. WYTYCZNE WYNIKAJĄCE Z ANALIZY UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Najważniejsze wytyczne wynikające z uwarunkowań to:

1. W zakresie kształtowania struktury urbanistycznej i przeznaczenia terenów pod zabudowę:

- 1) Rzeczywisty model struktury osadniczej stanu istniejącego, wyodrębniający rejony i podrejony osadnicze, tworzony jest na podstawie występujących w stanie istniejącym podziałów, odwzorowujących kolejno miejską:
  - a) strukturę urbanistyczną - którą tworzą obszary strukturalne (OST), to jest jednostki i tereny, wyodrębniane przede wszystkim wg kryteriów przestrzennych, urbanistycznych i komunikacyjnych (cztery hierarchiczne poziomy), takie jak:
    - jednostki strukturalne-1 - położone w granicach administracyjnych miasta Sosnowca, rozgraniczane drogami układu podstawowego tranzytowego;
    - jednostki strukturalne-2 - są to jednostki, położone w granicach poszczególnych jednostek strukturalnych-1, rozgraniczane drogami układu podstawowego rozprowadzającego, trasami kolejowymi układu podstawowego;
    - jednostki urbanistyczne - są to jednostki, położone w granicach poszczególnych jednostek strukturalnych-2, rozgraniczane drogami układu podstawowego obsługowego;
    - tereny studium - są to, jedna lub kilka istniejących i planowanych działek, położonych w granicach poszczególnych jednostek urbanistycznych, dla których w studium możliwe jest określenie wspólnego przeznaczenia dominującego, a także zbieżnych sposobów ich zagospodarowania i użytkowania, przedstawione na rysunku studium - poziom czwarty struktury przestrzennej;
  - b) strukturę przestrzenno-funkcjonalną - którą tworzą obszary przestrzenno-funkcjonalne (OPF) to jest obszary, wyodrębniane przede wszystkim wg kryteriów przestrzennych, architektonicznych i funkcjonalnych (osiem wzajemnie uzupełniających się typów obszarów), w tym obszary:
    - ukształtowane przestrzennie i funkcjonalnie, których rozwój jest ukierunkowany i przewidywalny, oznaczone symbolami od OPF 1 do OPF 10;
    - nieukształtowane przestrzennie i funkcjonalnie tak zwane „obszary węzłowe”, których rozwój i kierunek przekształceń winien być przedmiotem ustaleń „Studium 2014”, oznaczone symbolami od OPF-W 1 do OPF-W 9;
  - c) strukturę geograficzno-społeczną - którą tworzą obszary osadniczo kulturowe (OOK) to jest jednostki wyodrębniane przede wszystkim wg kryteriów geograficznych, historycznych, kulturowych i społecznych (cztery poziomy), takie jak:
    - jednostki osadnicze I rzędu (odpowiedniki części miasta);
    - jednostki osadnicze II rzędu (odpowiedniki dzielnic);
    - jednostki osadnicze III rzędu (odpowiedniki części dzielnic);
    - jednostki osadnicze IV rzędu (odpowiedniki osiedli lub części osiedli).
  - d) strukturę historyczno-kulturową - którą tworzą obszary historyczno osadnicze (OHO), to jest obszary wyodrębniane przede wszystkim wg kryteriów urbanistycznych, historycznych i kulturowych. Są to

obszary objęte zasięgami urbanizacji (obszary zurbanizowane i zabudowane), datowanymi kolejno do 1890 do 2013 roku (osiem wzajemnie uzupełniających się obszarów).

- 2) Wyznaczenie kierunków zmian w przeznaczeniu terenów uwzględnia:
  - a) identyfikację przeznaczenia terenów na podstawie analizy archiwalnego stanu planistycznego - planu ogólnego (stanowiącą tło planistyczne Studium 2016),
  - b) identyfikację przeznaczenia i zagospodarowania terenów na podstawie stanu planowanego - Studium 2003 (stanowiącą tło planistyczne Studium 2016),
  - c) identyfikację przeznaczenia i zagospodarowania terenów na podstawie stanu zaplanowanego - obowiązujących planów miejscowych (stanowiącą podstawę zapisu Studium 2016),
  - d) identyfikację przeznaczeń i zagospodarowania na podstawie analizy aktualnego stanu ewidencyjnego użytków gruntowych (stanowiącej tło formalno-prawne Studium 2016),
  - e) identyfikację przeznaczeń, zagospodarowania i uzbrojenia terenów na podstawie stanu istniejącego, określonego w przeprowadzonej inwentaryzacji urbanistycznej (stanowiącej podstawę zapisu Studium 2016),
  - f) wyznaczenie zasięgów terenów zurbanizowanych i niezurbanizowanych (stanowiące podstawę do wyznaczenia w skali całego miasta dwu podstawowych kategorii obszarów: obszaru zurbanizowanego i obszaru niezurbanizowanego),
  - g) wyznaczenie obszaru objętego zasięgiem sieci i obiektów infrastruktury technicznej (stanowiące jedno z kryteriów decydujących o zasięgu, wyznaczanych w Studium 2016, terenów zurbanizowanych i zabudowanych).
- 3) Analiza stanu urbanizacji potwierdziła, iż w Studium 2016 należy:
  - a) ograniczyć dalszą urbanizację w obszarze niezurbanizowanym, tendencję tzw. rozplywania się miasta,
  - b) zintegrować przestrzennie obszar zurbanizowany,
  - c) dążyć do tzw. suburbanizacji wewnętrznej, czyli wykorzystania istniejącego potencjału obszarów zurbanizowanych,
  - d) wyznaczyć obszary zurbanizowane niezabudowane i obszary niezurbanizowanych, celem wskazania terenów chronionych przed zainwestowaniem i zabudową.
2. W zakresie kształtowania systemu komunikacji:
  - 1) Analiza systemu komunikacji wykazała:
    - a) istniejący układ zapewnia prawidłowe skomunikowanie miasta z układem regionalnym i międzynarodowym,
    - b) występują wyraźne dysproporcje w gęstości układu drogowego części zachodniej i części wschodniej miasta, związane z odmiennymi tradycjami osadnictwa typowo miejskiego (zachód) i wiejskiego (wschód),
    - c) występują niespójności pomiędzy układem drogowym Sosnowca a planowanymi układami miast sąsiednich, to jest Dąbrowy Górniczej, Mysłowic i Jaworzna,
    - d) znaczny udział dróg klasy głównej (G) i zbiorczej (Z) oraz dróg dwupasowych zapewnia możliwość zwiększania przepustowości istniejącego układu bez konieczności budowy nowych dróg,
    - e) miejscami ograniczającymi przepustowość dróg są istniejące skrzyżowania,
    - f) znaczny udział dróg klasy głównej (G) i zbiorczej (Z), dróg dwupasowych a także dróg z wydzielonymi trasami tramwajowymi, powoduje degradację przestrzenną i funkcjonalną ulicy, rozumianej jako istotny element obszaru przestrzeni ogólnodostępnych, stwarza również ograniczenia w swobodnym poruszaniu się pieszych oraz wyznaczaniu bezkolizyjnych tras rowerowych,
    - g) ulice, przede wszystkim klasy lokalnej (L) i dojazdowej (D), posiadają niewykorzystany potencjał w zakresie możliwości wyznaczenia przyulicznych miejsc parkingowych.
  - 2) Wytyczne dla systemu komunikacji drogowej:
    - a) proponowane nowe elementy podstawowego układu drogowego:
      - droga krajowa planowana (2x2) relacji Sosnowiec (węzeł z S1) – Sławków, w klasie głównej ruchu przyspieszonego (GP), wraz z przynależnymi skrzyżowaniami,

- drogi wojewódzkie planowane: Drogowa Trasa Średnicowa Wschód w dwóch przebiegach – węzeł „Janów” w Mysłowicach – węzeł „S1” w Sosnowcu oraz węzeł „Janów” w Mysłowicach – węzeł „3 Maja” w Sosnowcu, w klasie głównej (G), wraz z przynależnymi skrzyżowaniami,
  - drogi powiatowe i gminne ujęte w obowiązujących planach miejscowych oraz zaproponowane w studium komunikacyjnym,
- b) określenie kierunków i możliwości rozwoju układu komunikacyjnego w celu:
- rozwinięcia wielokierunkowych połączeń drogowych w części miasta położonej na wschód od drogi krajowej S1,
  - uzyskania lepszej segregacji ruchu w części miasta położonej na zachód od drogi krajowej S1,
  - ograniczenia ruchu w śródmieściu i centrum miasta,
  - wykorzystania możliwości trasowania nowych dróg w śladach zlikwidowanych tras kolei,
  - przebudowę nadmiernie obciążonych skrzyżowań, w tym przebudowę wybranych na węzły bezkolizyjne,
  - stworzenia ogólnomiejskiego systemu parkingowego,
  - wyodrębnienia obszarów o dominacji ruchu uspokojonego,
  - wyodrębnienia obszarów o dominacji komunikacji zbiorowej i ograniczeniach w systemie parkingowym.
- 3) Wytyczne dla systemu komunikacji kolejowej:
- a) przewiduje się:
- rozbudowę trasy kolejowej w ramach zadania „Modernizacja linii kolejowej E30/CE30 na odcinku Opole – Katowice – Kraków”,
  - modernizację międzynarodowej trasy kolejowej C-E65 Gdynia-Pszczyna,
- b) wskazuje się konieczność uporządkowania własnościowego i funkcjonalnego terenów nieużytkowanych kolejowych i pokolejowych – w pierwszej kolejności wykorzystania ich na potrzeby komunikacji drogowej, a także użytkowej (usługowej),
- 4) Wytyczne dla systemu komunikacji tramwajowej:
- a) administrator linii tramwajowych przewiduje przedłużenie linii nr 15 oraz budowę dwóch nowych połączeń w ciągu ulicy 11 Listopada w kierunku południowym oraz w ciągu ulicy Braci Mieroszewskich w kierunku północnym do Dąbrowy Górniczej (ul. Królowej Jadwigi),
- b) zasygnalizowano i potwierdzono zasadność przedłużenia linii tramwajowej do centrum Zagórza i dalej do Dąbrowy Górniczej,
- 5) Wytyczne dla systemu komunikacji pieszej i rowerowej:
- a) konieczność określenia kierunków i możliwości rozwoju systemu komunikacji rowerowej w skali całego miasta,
- b) konieczność określenia kierunków i możliwości rozwoju systemu komunikacji pieszej w skali miasta z uwzględnieniem połączeń z przestrzeniami publicznymi i przestrzeniami zieleni.
3. W zakresie infrastruktury:
- 1) Istniejące sieci infrastruktury wraz z elementami sieci wskazanymi w dokumentach rozwoju poszczególnych dysponentów i zarządców zapewniają pokrycie zapotrzebowania na dostarczenie mediów oraz odbiór ścieków i odpadów dla aktualnych odbiorców.
- 2) W przypadku wyznaczenia nowych obszarów przeznaczonych pod zabudowę wskazana jest analiza zasadności w oparciu o możliwości rozbudowy poszczególnych systemów przez dysponentów sieci. Wyłącznie równomierne możliwości rozwoju infrastruktury technicznej gwarantują właściwy poziom obsługi użytkowników, a tym samym osiągnięcie pożądanego standardów.
4. W zakresie wartości przyrodniczych i ochrony środowiska:
- 1) Z uwagi na wartości przyrodnicze proponuje się utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania przede wszystkim zwartych kompleksów rolnych i leśnych, rozciągających się w północno-wschodniej części miasta, znajdujących się w zarządzie Nadleśnictwa Sławków i Nadleśnictwa Chrzanów oraz Wspólnoty Leśnej w Sławkowie, osób prywatnych i gminy Sosnowiec, dla których sporządzono plany urządzenia lasu zgodnie z ustawą o lasach.
- 2) Konsekwencją zjawiska suburbanizacji jest fragmentacja kompleksów rolnych - niekorzystna z przyrodniczego punktu widzenia. Dodatkowo intensyfikacja zabudowy, a także realizacja infrastruktury drogowej w sąsiedztwie obszarów rolnych stanowi dla nich zagrożenie z uwagi na emisję zanieczyszczeń, które mogą przedostawać się do gleb i wód.
- 3) Proponuje się zachowanie istniejącego zagospodarowania terenów rolnych i włączenie ich do systemu przyrodniczego miasta oraz ograniczenie możliwości realizacji nowej zabudowy. Na terenach użytków rolnych korzystne będzie:
- a) utrzymanie istniejącego zagospodarowania łąk,
  - b) ochrona śródpolnych zadrzewień i zakrzewień,
  - c) zachowanie cieków wodnych, rów melioracyjnych (kanałów) wraz z towarzyszącą im roślinnością.
- 4) Z uwagi na ochronę środowiska i przyrody uwzględnienia wymagają:
- a) obszary i obiekty chronione w myśl przepisów ustawy o ochronie przyrody,
  - b) obszary proponowane do objęcia ochroną,
  - c) obszary leśne i zadrzewione, pełniące funkcję enklaw wysokiej zieleni w obszarze zurbanizowanym i niezurbanizowanym,
  - d) obszary stanowiące ewidencyjne użytki rolne ze względu na wartości przyrodnicze i pełnione role powiązań ekologicznych.
- 5) Zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy prawo wodne **obszary szczególnego zagrożenia powodzią** powinny być ujęte w ustaleniach **Studium 2016**
- 6) Zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w studium wymagane jest wskazanie **obszarów osuwania się mas ziemnych**. Obszary te powinny zostać wyznaczone na podstawie badań terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi wskazanych w kartach rejestracyjnych
- 7) Zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia dotyczące **problematyki górniczej i geologicznej** powinny znaleźć swoje odzwierciedlenie w zapisach **Studium 2016**.
5. W zakresie wartości kulturowych oraz ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków:
- a) wskazuje się do objęcia ochroną obiekty Gminnej Ewidencji Zabytków,
  - b) wskazuje się uwzględnienie ochrony obiektów zabytkowych oraz wyznaczonych stref ochrony zabytków wyznaczonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
  - c) postuluje się wyznaczenie stref ochrony zabytkowej dla układów urbanistycznych, bądź ich części, założeń zieleni nieobjętych ochroną a posiadających cenne walory, ze szczególnym uwzględnieniem rejonu założenia urbanistycznego alei Zwycięstwa.
  - d) wskazuje się uwzględnienie obiektów wpisanych do rejestru zabytków wraz ze strefami ochrony,
  - e) wskazuje się uwzględnienie zabytków archeologicznych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
6. W zakresie sytuacji gospodarczej, rozwoju i przekształceń miasta, w tym inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym:
- 1) Celem strategicznym Sosnowca powinien być rozwój rozumiany jako przekształcenie i reurbanizacja miasta w oparciu o nowe możliwości gospodarcze, przestrzenne i społeczne.
- 2) Realizacja wskazanego celu i wynikających z niego kierunków działań pozwoli na:
- trwale umocowanie miasta Sosnowca w sieci prorozwojowych ośrodków subregionalnych Polski,
  - ustanowienie Sosnowca jednym z kluczowych ośrodków miejskich województwa śląskiego i konurbacji katowickiej,
  - uzyskanie nowego oblicza miasta – nowoczesnego w wymiarze gospodarczym i infrastrukturalnym oraz przyjaznym w wymiarze społecznym,
  - pozyskanie nowych podmiotów gwarantujących rozwój miasta ugruntowujących rolę miasta w dynamicznej i konkurencyjnej strukturze przestrzenno-funkcjonalnej południowej Polski,
  - wyhamowanie negatywnych zjawisk demograficznych, szczególnie tych wynikających z odpływu migracyjnego,
  - ograniczenie barier rozwojowych potencjalnie negatywnie oddziałujących na rozwój miasta.

- 3) Gospodarkę miasta powinny kształtować strategiczne programy rozwojowe, które w zasadniczy sposób wyznaczają kierunek rozwoju Sosnowca. Poprawa sytuacji gospodarczej miasta powinna znaleźć swój wyraz w rosnących dochodach miasta i zwiększających się nakładach na inwestycje.
- 4) Do negatywnych aspektów aktualnej sytuacji gospodarczej Sosnowca, mających wpływ na jakość życia należą:
  - wyczerpywanie się surowca (węglu kamiennego), skutkujące dalszym ograniczaniem miejsc pracy,
  - niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców,
  - brak dynamicznie rozwijających się małych i średnich przedsiębiorstw w nowoczesnych sektorach,
  - brak znaczącego potencjału gospodarczego prywatnych firm, angażujących się głównie w dystrybucję towarów.
- 5) Do aspektów mających wpływ na poziom życia mieszkańców, które powinny być rozwijane należy zaliczyć:
  - rozbudowa Sosnowieckiego Parku Naukowo-Technologicznego oraz rozwój Sosnowiecko-Dąbrowskiej Podstrefy Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i Centrum Targowo-Konferencyjnego EXPO SILESIA,
  - wyznaczenie nowych obszarów aktywizacji gospodarczej ukierunkowanej na usługi o szerokim zakresie i produkcję,
  - zmiany w standardzie zamieszkania,
  - podniesieni jakości usług publicznych: szkolnictwa, zdrowia i opieki socjalnej.

7. W zakresie zadań o znaczeniu ponadlokalnym:

- 1) Zadania o znaczeniu ponadlokalnym przyjęte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016 r., poz.4619) (zwany dalej PZPWŚ):
  - a) „Budowa DTŚ „Wschód” – Etap II – węzeł Janów (Katowice) – Bór (Sosnowiec)” (PZPWŚ tab. 8 poz.1);
  - b) „Budowa Szybkiej Kolei Regionalnej” (PZPWŚ tab. 8 poz.2);
  - c) „Modernizacja linii kolejowych” (PZPWŚ tab. 8 poz.4);
  - d) „Rozbudowa CMK Katowice- Kraków” (PZPWŚ tab. 8 poz.10);
  - e) „Połączenie terenów inwestycyjnych Zagłębia Dąbrowskiego z Euroterminalem w Sławkowie” (PZPWŚ tab. 8 poz.13);
  - f) „Budowa sieci dróg/ tras rowerowych” (PZPWŚ tab. 8 poz.14);
  - g) „Budowa centrów przesiadkowych” (PZPWŚ tab. 8 poz.15);
  - h) „Modernizacja i rewitalizacja linii kolejowych”, w tym prace na liniach kolejowych nr 62, 660 na odcinku Tunel – Bukowno – Sosnowiec Południowy (PZPWŚ tab. 9 poz.5);
  - i) „Modernizacja linii tramwajowych” (PZPWŚ tab. 9 poz.6);
  - j) „Budowa DTŚ „Wschód” Etap I - węzeł Lwowska – węzeł Jęzor” (PZPWŚ tab. 9 poz.7);
  - k) „Modernizacja linii kolejowej E30 Katowice – Kraków” (PZPWŚ tab. 10 poz.5);
  - l) „Modernizacja DK94” (PZPWŚ tab. 10 poz.9);
  - m) „Modernizacja i przebudowa DK94/86” (PZPWŚ tab. 10 poz.10);
- 2) Pozostałe:
  - a) Uwzględnienie modernizacji przebiegu dróg S1 i S86,
  - b) Uwzględnienie węzła drogowego w ciągu S1 wraz z drogą objętą zadaniem „Opracowanie kompleksowej dokumentacji projektowej dla budowy połączenia terminalu w Sławkowie z drogą krajową nr 1 w Sosnowcu”,
  - c) „Modernizacja linii kolejowej E30/CE30 na odcinku Opole – Katowice – Kraków” w ramach projektu unijnego ISPA/FS2002/PL/16/P/PA/012,
  - d) Rewitalizacja linii kolejowej nr 133 Dąbrowa Górnicza Ząbkowice – Kraków Główny Osobowy w ramach projektu „Polepszenie jakości usług przewozowych poprzez poprawę stanu technicznego linii nr 1, 133, 160, 186 na odcinku Zawiercie – Dąbrowa Górnicza Ząbkowice – Jaworzno Szczakowa”

ROZDZIAŁ II SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

§10. KIERUNKI PRZEKSZTAŁCENÍ

1. Kierunki przekształceń określone w **Studium 2016** są spójne ze Strategią Rozwoju Miasta Sosnowca do 2020 r. (Uchwała nr 162/XII/07 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 24 maja 2007 r.), a także uchwalonymi przez Radę Miejską dokumentami, stanowiącymi narzędzia służące realizacji strategicznych celów miasta, w tym „Lokalnym programem rewitalizacji miasta Sosnowca na lata 2010-2020”. Założeniem podstawowym „Strategii”, a w wymiarze przestrzennym również **Studium 2016** jest ukierunkowanie na podstawowy cel-wizję:

Sosnowiec jako ośrodek wyspecjalizowanych usług i nowoczesnej gospodarki, o czystym środowisku i zmodernizowanej infrastrukturze

2. Podstawowym celem wszystkich określonych w **Studium 2016** ustaleń jest wskazywanie kierunków zmian, które przyczynić się mają do zrównoważonego rozwoju miasta i osłabienia lub likwidacji przyczyn i czynników negatywnie oddziałujących na miasto.
3. Z uwagi na zdiagnozowane procesy przestrzenno-demograficzne, jako przesądzenie nadrzędne przyjęto realizację modelu miasta dośrodkowego, do którego należy dostosować polityki związane z polityką zrównoważonych przekształceń przestrzennych: demograficzną, społeczną, komunikacyjną, infrastrukturalną, rynku usług oraz rynku pracy, spójne z polityką ochrony wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego. Zadaniem modelu rozwoju dośrodkowego jest wzmocnienie wewnętrznych funkcji miasta, zintegrowanie obszarów o różnych, często przeciwstawnych funkcjach, **nadanie** właściwych kierunków przekształceń obszarom węzłowym, docelowo asymilujących się z otaczającą strukturą osadniczą i przestrzenno-funkcjonalną, a także skuteczne przeciwdziałanie zjawiskom codziennych, lokalnych migracji do miast sąsiednich - procesu występującego szczególnie wyraziście w obszarach stykowych miasta.
4. Osiągnięcie wskazanego celu i modelu przestrzennego wymaga stymulowania pozytywnych zmian w obszarach: społecznym, gospodarczym, środowiskowym, kulturalnym i materialnym, dla przeprowadzenia których, w wymiarze przestrzennym, **Studium 2016** jest podstawowym, strategicznym dokumentem, decydującym o planowanych działaniach w miejskich obszarach zurbanizowanych i nieurbanizowanych.
5. Planowane w **Studium 2016** przekształcania struktury miasta winny:
  - a) dynamizować rozwój poprzez zaktywizowanie występujących oraz generowanie i wdrażanie nowych pozytywnych czynników wzrostu,
  - b) transformować (przekształcać) miasto, czyli eliminować i ograniczać występowanie negatywnych oddziaływań i niepożądanych zjawisk społeczno-ekonomicznych poprzez tworzenie obszarów dla nowych możliwości rozwojowych.
6. Rezultatami przeprowadzonych przekształceń winno być:
  - a) trwale umocowanie miasta Sosnowca w sieci prorozwojowych ośrodków subregionalnych Polski,
  - b) ugruntowanie pozycji Sosnowca jako jednego z kluczowych ośrodków miejskich województwa śląskiego i konurbacji katowickiej,
  - c) uzyskanie nowego oblicza miasta – przyjaznego w wymiarze społecznym oraz nowoczesnego w wymiarze gospodarczym i infrastrukturalnym,
  - d) wdrożenie nowych przedsięwzięć stabilizujących rozwój miasta, ugruntowujących rolę miasta w dynamicznej i konkurencyjnej strukturze ważnych ośrodków miejskich południowej Polski,
  - e) wyhamowanie negatywnych zjawisk demograficznych, szczególnie tych wynikających ze składowej odpływu migracyjnego,
  - f) ograniczenie barier rozwojowych, związanych z układem komunikacyjnym i obszarami przemysłowymi, potencjalnie negatywnie oddziałujących na rozwój miasta.

§11. KIERUNKI ROZWOJU I ZMIAN

1. **Kierunki zmian w zakresie funkcji zewnętrznych** wykorzystują korzystne położenie i rolę miasta w województwie śląskim i prowadzą do wzmocnienia pozycji Sosnowca w Zagłębiu Dąbrowskim oraz wzrostu znaczenia w strukturach Górnośląskiego Obszaru Metropolitalnego (GOM). Najważniejszymi kierunkami są:
  - 1) włączenie miasta do strategicznych inwestycji obszaru metropolitalnego, w tym:

- a) budowa Drogowej Trasy Średnicowej Wschód w dwóch przebiegach – węzeł „Janów” miasto Mysłowice – węzeł „S1” miasto Sosnowiec oraz węzeł „Janów” miasto Mysłowice – węzeł „3 Maja” miasto Sosnowiec,
  - b) modernizacja i przebudowa węzłów na drodze krajowej DK94/86 w przebiegu Katowice – Sosnowiec - Będzin – Czeladź (S86/DK86) oraz Czeladź, Będzin, Sosnowiec - Dąbrowa Górnicza (DK94),
  - c) wsparcie multimodalnego europejskiego obszaru transportu poprzez budowę łącznika pomiędzy drogami krajowymi S1 a DK94 w celu połączenia terenów inwestycyjnych Zagłębia Dąbrowskiego z Euroterminalem w Sławkowie,
  - d) utrzymanie i przebudowa systemu tras kolejowych, ze szczególnym uwzględnieniem międzynarodowej trasy C-E65 Gdynia-Pszczyna, tras krajowych, regionalnych oraz trasy kolei wąskotorowej,
  - e) rozbudowa i rozwój Sosnowieckiego Parku Naukowo-Technologicznego,
  - f) rewitalizacja obszaru funkcjonalnego doliny Przemszy i Brynicy - Zagłębiowskiego Parku Linearnego,
  - g) wspieranie, poprzez wskazanie terenów dla rozwoju, podstrefy Sosnowiecko Dąbrowskiej KSSE,
  - h) zwiększenie potencjału inwestycyjnego terenu przy ul. Watta w Sosnowcu poprzez kompleksowe uzbrojenie,
    - i) otwarcie terenów inwestycyjnych przy drodze krajowej S1,
    - j) rozbudowa systemu linii tramwajowych w ramach programu modernizacji infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w aglomeracji górnośląskiej,
    - k) wspieranie rozwoju działalności centrum targowo-wystawienniczego EXPO SILESIA,
    - l) budowa centrum nauki w Zagłębiu.
- 2) wzmocnianie rangi wielofunkcyjnego ośrodka wielkomiejskiego poprzez utrzymanie istniejących i kreowanie w poszczególnych **obszarach przestrzenno-funkcjonalnych**, ze szczególnym uwzględnieniem wyznaczonych ośmiu **obszarów węzłowych**, nowych, unikatowych pod względem programowym w skali GOM przestrzeni, z których każda może przyjąć funkcje ogólnomiejskie i metropolitalne, w tym:
- a) przywrócenie funkcji reprezentacyjnej i usługowo-handlowej obszarowi ścisłego centrum miasta, pełniącemu unikatową rolę w strukturze Sosnowca, decydującemu o jakości struktury urbanistycznej, standardach zabudowy, standardach życia i czasowego przebywania, aktywizującemu w sposób zrównoważony przestrzenie publiczne oraz poszczególne kwartały i wykształcenie nowych aktywnych powiązań z obszarem węzłowym OPF-W1 – częścią obszaru węzłowego centrum zachód, OPF-W2 – częścią obszaru węzłowego centrum północ,
  - b) intensywne zagospodarowanie rejonu planowanego węzła „S1” – w ciągu DTŚ, wokół którego winny być kreowane funkcje istotne dla rozwoju metropolii, takie jak parki przemysłowe i produkcyjne oraz obszary logistyki o krajowym i regionalnym oddziaływaniu, wymagające bezpośredniego dostępu do dróg tranzytowych i niewymagające silnych przestrzennych i funkcjonalnych powiązań ze śródmieściem i centrum miasta: obszar węzłowy OPF-W8.1, OPF-W8.2, OPF-W8.3, OPF-W7, OPF-W6,
  - c) wykształcenie centralnego pasma rozwoju aktywizującego jedną z bardziej zdegradowanych części śródmieścia - substandardowe i przemysłowe tereny na północ od centrum, które stanowią obszar potencjalnej, wielkomiejskiej urbanizacji, wymagają jednak realizacji nowych połączeń komunikacyjnych lub zielonych w rejonie od drogi S86 do ulicy Parkowej i podjęcia działań nie konkurencyjnych i nieingerujących w strukturę zabudowy obszaru ścisłego centrum, a docelowo umożliwiają „zszycie” odciętych obszarów śródmiejskich z centrum miasta i wyznaczają nową oś aktywności relacji wschód-zachód, zaczynającą się w rejonie obszaru węzłowego OPF-W2 (Park Tysiąclecia) poprzez kulminację przestrzenną i funkcjonalną w rejonie dawnej przędzalni przy ul. Żeromskiego, aż do obszaru perspektywicznego centrum, tak zwanego „nowego miasta”, „nowego rynku” (obszar węzłowy OPF-W3),
  - d) wzmocnienie węzła komunikacji publicznej w centrum miasta poprzez integrację przestrzenną wszystkich środków transportu publicznego oraz połączenie szynobusem rejonów Kazimierza Górniczego i Porąbki z centrum miasta, z dopuszczeniem lokalizacji funkcji usługowych o regionalnym i ogólnomiejskim oddziaływaniu, w tym obiektów wielkopowierzchniowych klasy miejskiej,

- e) wzmocnienie ośrodka nauki i szkolnictwa wyższego poprzez utrzymanie istniejących i tworzenie nowych, lokalizowanych głównie w centrum miasta, ośrodków akademickich, samodzielnych lub będących filiami innych uczelni regionu śląskiego, krajowych lub zagranicznych, ukierunkowanych innowacyjnie i związanych ze specyfiką dynamicznie przekształcającego się regionu przemysłowego,
- f) wzmocnianie Sosnowieckiego Parku Naukowo Technologicznego w ramach Gospodarczej Bramy Śląska - obszaru integracji instytucji nauki i szkolnictwa wyższego, administracji i zarządzania, wysokich technologii oraz działalności B+R,
- i) wykorzystanie potencjału wyższych uczelni medycznych poprzez budowę zakładów innowacyjnych wokół uczelni wyższych funkcjonujących w Sosnowcu np. Śląskiego Centrum Farmacji z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Wydziału Farmaceutycznego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, Centrum Rozwoju Technologii Bio-medycznych, Stomatologicznych i Transferu Danych Bio-Silesia (obszar węzłowy OPF-W1),
- j) rozwijanie istniejących i budowa nowych kompleksów obiektów handlowo-usługowych, których celem jest programowe, przestrzenne i inwestycyjne ożywienie strategicznych rejonów miasta, ze wskazaniem lub dopuszczeniem obiektów usług handlu o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m², do których należą kompleksy:
- UC/K1 - zachodnia brama miasta (S86, ul. K. K. Baczyńskiego),
  - UC/K2 - północna brama miasta (DK94, ul. Zuzanny i ul. Sokolska),
  - UC/K3 - północna brama miasta (DK94, ul. J. Długosza),
  - UC/K4 - północna brama śródmieścia (ul. St. Staszica, ul. C. K. Norwida, ul. 3 Maja)
  - UC/K5 - południowa brama miasta (droga krajowa S1, ul. Orłąt Lwowskich),
  - UC/K6 - ul. H. Sienkiewicza,
  - UC/K7 - ul. 3 Maja – rejon Dworca Kolejowego,
  - UC/K8 - północno-wschodnia brama śródmieścia (ul. Braci Mieroszewskich),
  - UC/K9 - ul. Wł. Andersa,
- k) rozwijanie, utworzonej w roku 2010 roku, Gospodarczej Bramy Śląska w powiązaniu z terenami inwestycyjnymi położonymi przy drodze krajowej S1, charakteryzującymi się szeroką i otwartą formułą gospodarczą i inwestycyjną, uwarunkowanymi programem rekultywacyjnym, realizowanym na zdegradowanych terenach kopalni piasku „Maczki-Bór” (**obszary węzłowe** OPF-W8.1, OPF-W8.2, OPF-W8.3),
- l) wzmocnianie pozytywnego zjawiska **suburbanizacji wewnętrznej**, którego celem jest zahamowanie negatywnego zjawiska rozlewania się miasta, jak również powiązanie funkcjonalno-przestrzenne wschodniej części miasta ze śródmieściem, szczególnie w **obszarze węzłowym** OPF-W3,
- m) podniesienie atrakcyjności turystycznej miasta poprzez:
- wykreowanie regionalnego obszaru krajobrazowo-turystycznego w dolinie Białej Przemszy, z centrum turystycznym w rejonie zabytkowego kompleksu urbanistyczno-architektonicznego w Maczkach,
  - rozwijanie w granicach administracyjnych miasta systemu ścieżek, w tym ścieżek pieszych, rowerowych i szlaków turystycznych, należących do **obszaru przestrzeni publicznej i obszaru przestrzeni zieleni**, tworzących system tematycznych powiązań pomiędzy ważnymi w mieście miejscami, obiektami i założeniami,
  - konsekwentne kultywowanie i rozwijanie elementów zagospodarowania przestrzennego, pozwalających na promocję specjalizowanej turystyki miejskiej i kulturowej,
- n) prowadzenie spójnych ze strategią rozwoju metropolitalnego działań promocyjnych i marketingowych obejmujących:
- opracowanie kompleksowych programów dla ugruntowania pozycji inwestorów wewnętrznych i przyciągnięcia inwestorów z zewnątrz,
  - pozyskiwanie inwestorów strategicznych dla realizacji nowych inwestycji, związanych przede wszystkim z produkcją i usługami, w tym: nauką, rekreacją, turystyką i sportem,
  - wpisanie wydarzeń miejskich w całoroczny kalendarz ważnych, cyklicznych imprez regionalnych, krajowych i międzynarodowych, związanych z różnymi formami aktywności,
  - prowadzenie stałej, opartej na przyjętych kierunkach rozwoju i bieżącej ocenie zachodzących w mieście pozytywnych zmian, promocji uznanych wydarzeń oraz walorów miasta, jako
- dobrego miejsca zamieszkania, prężnego ośrodka nauki, usług i gospodarki, stanowiącego specyficzny ośrodek rekreacyjno-turystyczny o przyjaznym środowisku.
- promocję zewnętrzną miasta i jego potencjału;
- 3) tworzenie dogodnych podstaw do metropolizacji centrum i śródmieścia Sosnowca, poprzez utrzymanie i rozwijanie, w tym:
- a) kreowanie zrównoważonego rozwoju przestrzennego, opartego na ochronie i zmianie jakościowej, a nie wyłącznie ilościowej, terenów zurbanizowanych i zabudowanych, z jednoczesnym uwzględnieniem specyfiki i odrębności centrum i śródmieścia,
  - b) kreowanie specyficznego programu funkcjonalnego, łączącego w sobie zarówno przeznaczenia o randze metropolitalnej, ogólnomiejskiej jak i lokalnej, w tym wartościowe, zrewaloryzowane zasoby mieszkaniowych, gwarantując tym samym zrównoważone funkcjonowanie centralnej, wielkomiejskiej przestrzeni, dostępnej dla grup społecznych różnych pod względem wiekowym i stopnia zamożności,
  - c) wykształcenie powiązań komunikacyjnych na kierunku wschód-zachód, odciążających układy komunikacyjne śródmieścia, gwarantując tym samym polepszenie dostępności do intensywnie zurbanizowanego, typowo miejskiego obszaru o bogatej i zróżnicowanej ofercie programowej,
  - d) rozwój istniejącego systemu przestrzeni publicznych, w tym utrzymanie istniejących i wykształcenie nowych placów, ulic, pasaży, założeń parkowych i skwerów, podkreślających tradycje miejskie,
  - e) rewitalizacji i reurbanizacji obszaru śródmieścia, zlokalizowanego w granicach ulic: 3 Maja, Dęblińskiej, L. Mierosławskiego, Teatralnej, Kościelnej, H. Sienkiewicza, 1 Maja, A. Urbanowicz, I. Mościckiego,
  - f) redefinicja funkcjonalno-programowa terenów i zabudowy, stymulująca trwałą aktywizację usługową, gospodarczą, mieszkaniową, a tym samym pozytywne skutki inwestycyjne i zmiany w społecznym traktowaniu i użytkowaniu tego kluczowego obszaru miasta,
- 4) utrzymanie i rozwijanie, stanowiących świadectwo wartości kultury materialnej oraz urbanistycznych i architektonicznych tradycji metropolii górnośląsko-zagłębiowskiej, wartościowych obiektów i obszarów indywidualizujących i wyróżniających poszczególne części Sosnowca, w tym:
- a) objęcie ochroną konserwatorską unikalnego w skali Polski T-kształtnego układu urbanistycznego granicznego miasta kolejowego z przełomu XIX/XX w., obejmującego obszar pomiędzy ulicami: 3 Maja, J. Piłsudskiego, H. Sienkiewicza, S. Małachowskiego, 3 Maja, który to układ stanowi fundamentalne dziedzictwo kultury materialnej miasta Sosnowca,
  - b) nadanie nowych funkcji społeczno-gospodarczych obiektom stanowiącym dziedzictwo kulturowe Sosnowca, np.: kompleksowi urbanistyczno-architektonicznym Schoena przy ul. Chemicznej,
  - c) rewitalizację i wprowadzenie nowego zagospodarowania budynku byłego dworca kolejowego w Maczkach,
  - d) Parku Sieleckiego wraz z Zamkiem Sieleckim,
  - f) Parku im. Dietla,
  - g) rejonu Trójkąta Trzech Cesarzy,
- 5) utrzymanie i rekultywację ważnych w skali regionu i cennych pod względem biologicznym kompleksów leśnych, należących do Leśnego Pasa Ochronnego Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego oraz powiązanych z nimi terenów zieleni chronionej,
- 6) utrzymanie i rekultywację dających podstawy do przeprowadzenia skutecznej odnowy środowiska, rozwoju rekreacji jak również powiązań wewnętrznych poszczególnych części miasta, ważnych w skali regionu i cennych pod względem biologicznym terenów zieleni, stanowiących świadectwo wartości środowiska przyrodniczego miasta Sosnowca, w tym:
- a) Obszaru Natura 2000 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Torfowisko Sosnowiec-Bory (PLH 240038);
  - b) użytku ekologicznego Torfowisko Bory.
  - c) użytku ekologicznego Śródleśne Łąki w Starych Maczkach
  - d) proponowanego zespołu przyrodniczo – krajobrazowego zlokalizowanego w północnej części Sosnowca, w Zagórzcu, w rejonie ulic: ks. J. Popieluszki, alei Zagłębia Dąbrowskiego, 3 Maja, Dworskiej,
- 7) utrzymanie i rozwijanie indywidualnych powiązań przestrzennych i funkcjonalnych w pasach przygranicznych miasta Sosnowca, tworzących z terenami miast i gmin sąsiednich spójny i ciągły system

przestrzenny, mający swoje odzwierciedlenie w skoordynowanych dokumentach planistycznych miast i gmin, zwiększających szansę na wzajemne programowe uzupełnianie się, a nie konkurowanie obszarów przygranicznych, w tym:

- a) wypracowanie wspólnie z miastami i gminami sąsiednimi spójnej polityki subregionalnej,
  - b) pokonywanie ograniczeń i barier rozwojowych we współpracy z gminami sąsiednimi, poprzez opracowanie niekonkurencyjnych programów, wykorzystujących unikalną specyfikę każdej z nich, a w szczególności koordynację działań w bezpośrednich obszarach stykowych,
  - c) wyznaczenie i zagwarantowanie pełnej dostępności do istniejących i potencjalnych obszarów przydatnych dla zagospodarowania: mieszkaniowego, usługowego i produkcyjnego, bez konieczności dublowania się układów komunikacyjnych z uwagi na przebiegi granic administracyjnych np. wykorzystanie szlaku dawnej kolei piaskowej, położonego na granicy Sosnowca i Katowic, w celu budowy drogi łączącej trasę S 86 z rejonem ulicy Naftowej,
- 8) utrzymanie, poprzez skuteczną realizację przedsięwzięć i aktywności metropolitalnych, uprzywilejowanej - konkurencyjnej pozycji w stosunku do pozostałych miast GOM, szczególnie w odniesieniu do skali promowanych i realizowanych inwestycji krajowych i regionalnych, pozyskiwania nowych inwestorów, a także możliwości pozyskiwania środków finansowych na strategiczne inwestycje miejskie.

2. **Kierunki rozwoju funkcji wewnętrznych** prowadzą do szeroko rozumianej poprawy warunków życia mieszkańców dzięki realizowanym kierunkom rozwoju zewnętrznego, a także stopniowemu wdrażaniu programów udogodnień miejskich w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, infrastrukturze komunikacyjnej i technicznej, a także infrastrukturze ochrony środowiska. Kierunki realizowane są poprzez:

- 1) Przywrócenie priorytetowej roli dziedzictwa urbanistycznego i architektonicznego w tworzeniu nowego wizerunku miasta, bazującego na wielokulturowości swego dziedzictwa historycznego, w tym:
  - a) wykształcenie czytelnej docelowej struktury miasta, z wyraźnym wyodrębnieniem śródmieścia i centrum miasta, obszarów pełniących funkcje centrów dzielnicowych to jest przestrzeni, wokół których skupiono lokalne, dzielnicowe lub ogólnomiejskie funkcje o charakterze centrotwórczym, położonych w granicach jedenastu **obszarów przestrzenno-funkcjonalnych**, wyznaczonych w **Studium 2016**,
  - b) nobilitacja przestrzenna i programowa centrum i śródmieścia miasta oraz obszarów pełniących funkcje centrów dzielnicowych,
  - c) przywrócenie roli historycznych struktur urbanistycznych,
  - d) wykształcenie i rozwój charakterystycznego układu placów, ulic, parków i skwerów, stanowiącego **obszar przestrzeni publicznej**, tworzącego specyficzną oprawę istniejących i przyszłych terenów zurbanizowanych i zabudowanych, opartego na istniejących, ukształtowanych systemach przestrzeni publicznych centrum, śródmieścia i poszczególnych rejonów oraz nowych, kreowanych przestrzeniach publicznych, rozwijających wielokierunkową, gęstą siatkę połączeń, podkreślaną w miejscach ważnych przestrzennie i funkcjonalnie nowymi, uformowanymi placami, skwerami i parkami,
  - e) przywrócenie roli dominant naturalnych (terenowych) i architektonicznych w kompozycji urbanistycznej miasta i włączenie ich w granice **obszaru przestrzeni ogólnodostępnej**,
  - f) przeciwdziałanie scalaniu się wykształconych kulturowo jednostek osadniczych, charakteryzujących się dziś różnym typem osadnictwa,
  - g) przeciwdziałanie destrukcji wartościowych układów urbanistycznych i obiektów zabytkowych,
  - h) przeciwdziałanie dekapitalizacji istniejącej zabudowy mieszkaniowej i obiektów publicznych,
  - i) przywrócenie stanu ładu przestrzennego, decydującego o możliwości osiągnięcia w mieście wysokiego poziomu życia,
  - j) ochronę obiektów i obszarów objętych ochroną prawną ze względu na ich wartości kulturowe, z jednoczesnym zagwarantowaniem niekonfliktowego i harmonijnego rozwoju unikalnego systemu przestrzennego i związanego z nim indywidualnego przeznaczenia oraz zagospodarowania poszczególnych **terenów Studium 2016**,
- 2) Maksymalne wykorzystanie istniejącego potencjału obszarów zurbanizowanych oraz obszarów, których funkcje pierwotne zanikają lub zanikły do rozwoju istniejących i nowych aktywności i funkcji, w tym:
  - a) zachowanie skali i charakteru, a jednocześnie odrębności przestrzennej miasta w Górnośląskim Obszarze Metropolitalnym,

- b) waloryzacja obszarów zurbanizowanych wraz z wyodrębnieniem typów **obszarów przestrzenno-funkcjonalnych** o uformowanej i przewidywalnej strukturze urbanistycznej i programowej, dla których możliwe jest określenie generalnych kierunków i zasad rozwoju,
  - c) wyodrębnienie **obszarów węzłowych** w ramach **struktury przestrzenno-funkcjonalnej**, w granicach których kierunki rozwoju są kreowane na zasadzie dominacji kierunków rozwoju funkcji zewnętrznych, w sposób spójny dopełnianych funkcjami wewnętrznymi,
  - d) wypracowanie indywidualnych, urbanistycznych modeli rozwojowych dla poszczególnych **obszarów węzłowych**, które z uwagi na degradację środowiska, chaos i substandardowe zagospodarowanie i zabudowę, w sposób nieodwracalny utraciły cechy miejskich przestrzeni zurbanizowanych,
  - e) porównanie potencjału powierzchniowego **obszarów przestrzenno-funkcjonalnych** ukształtowanych i nieukształtowanych wymusza w odniesieniu do:
    - ukształtowanych: zastosowanie strategii maksymalnego wykorzystania terenów, poprzez wymianę funkcji kolizyjnych, aktywizację terenów substandardowych zabudowanych i niezabudowanych, podniesienie standardów zagospodarowania terenów i zabudowy, objęcie terenów kompleksowymi działaniami rehabilitacyjnymi, rewaloryzacyjnymi i rewitalizacyjnymi, to jest działaniami zaliczanymi do odnowy urbanistycznej i zrównoważonego wzrostu obszarów miejskich, w których gęste miasto przywraca zasady ładu przestrzennego oraz czytelne relacje pomiędzy uformowanymi przestrzeniami publicznymi i przestrzeniami pozostałymi,
    - nieukształtowanych: zastosowanie otwartej formuły ich dalszego rozwoju i przekształcania się, poprzez nadanie każdemu z nich pożądanym z punktu widzenia miasta cech przestrzennych i funkcjonalnych, a także dopuszczenie wariantowych kierunków przekształceń, zapisanych w formie koncepcji urbanistycznych całych **obszarów węzłowych**, pozwalających na elastyczne dostosowanie się w przyszłych planach miejscowych do wymogów inwestorów, gwarantując jednocześnie ochronę strategicznych interesów miasta,
  - f) w **obszarach węzłowych** przyjęcie założenia, że z uwagi na znaczną ilość terenów wymagających uformowania oraz zagrożenie realizowania w nich licznych, lokalnych, rozproszonych i niekontrolowanych inwestycji, mogących ograniczyć lub wręcz wykluczyć oczekiwany metropolitalny kierunek rozwoju tych obszarów, możliwe kierunki zmian w przeznaczeniu terenów w pełni uzależnia się od kierunków zmian w przeznaczeniu terenów określonych dla terenów zewnętrznych,
  - g) uwzględnienie w kreowaniu zmian w **obszarach węzłowych** kompozycji i kierunków powiązań istniejących w przyległych uformowanych **obszarach przestrzenno-funkcjonalnych** w celu integracji obszarów o odrębnych tradycjach przestrzennych, społecznych i środowiskowych oraz odmiennych korzeniach, filozofii budowy i funkcjonowania miasta,
  - h) zagospodarowanie terenów funkcjonalnie nieokreślonych (poprzemysłowych, pouługowych, porolniczych), w tym:
    - ponowne zagospodarowanie terenów typu *brownfields* (poprzemysłowych) i *greyfields* (pouługowych), z wyprzedzającym określeniem ich docelowego przeznaczenia (zabudowa, infrastruktura, zalesienia),
    - rekultywacja terenów typu *brownfields* i *greyfields*,
    - częściowe zagospodarowanie terenów typu *greenfields* (porolniczych).
    - zalesienie w obrębie terenów porolniczych,
  - i) określenie zasięgów obszaru istniejącej i zaplanowanej oraz wyznaczenie maksymalnego zasięgu planowanej urbanizacji z założeniem, iż zasięg ten nie naruszy terenów objętych formami ochrony oraz nie wkroczy na tereny to tej pory niezurbanizowane i niezabudowane, których przydatność dla celów budowlanych z uwagi na stan degradacji powierzchniowej oraz związanej z działalnością górniczą jest trwale lub okresowo wykluczony.
  - j) wyznaczenie w **Studium 2016** nieprzekraczalnego obszaru urbanizacji jest świadomym przeciwdziałaniem tendencjom niekontrolowanego, rozproszonego inwestowania, między innymi na gruntach przyrodniczo-czynnych, dla których nastąpiła prawna liberalizacja ograniczeń zabudowy.
- 3) Utrzymanie i stabilny rozwój indywidualnego systemu przestrzennego każdego z wyodrębnionych **obszarów przestrzenno-funkcjonalnych** i **obszarów osadniczo-administracyjnych**, wraz z występującymi w ich granicach obszarami zurbanizowanymi: zabudowanymi i niezabudowanymi,

- jak również obszarami niezurbanizowanymi, gwarantującymi ciągłość dotychczasowych i stabilność przyszłych procesów rozwojowych miasta, w tym:
- a) redefinicja **struktury przestrzenno-funkcjonalnej** poprzez wyodrębnienie czytelnych, spójnych z tradycją i kierunkami rozwoju części miasta - **obszarów przestrzenno-funkcjonalnych OPF**, oddających specyfikę: centrum i śródmieścia, dzielnic miejskich, obszarów osiedlowych, podmiejskich, produkcyjno-technicznych, a także tak zwanych **obszarów węzłowych OPF-W**,
  - b) określenie generalnych kierunków rozwoju dla każdego z **obszarów przestrzenno-funkcjonalnych**, pozwalających na czytelne ukierunkowanie w przyszłych planach miejscowych ich specyfiki na tle pozostałych wyodrębnionych w skali miasta **obszarów OPF i OPF-W**,
  - c) zastosowanie indywidualnych wskaźników urbanistycznych, różnicujących wysokości zabudowy i proporcje powierzchni biologicznie czynnej, z zagwarantowaniem ich nieprzekraczalności w przyszłych planach miejscowych,
  - d) wskazanie na tle obszarów zurbanizowanych i niezurbanizowanych stanu docelowego, planowanych w **Studium 2016**:
    - kierunków powiązań komunikacyjnych drogowych, a także pieszych i rowerowych, należących do **obszaru przestrzeni ogólnodostępnej** oraz powiązań ekologicznych, należących do **obszaru przestrzeni zieleni**, wykorzystywanych jako materiał kierunkowy planów miejscowych dla sporządzanych na podstawie **Studium 2016**,
    - lokalizacji istniejących lub planowanych, ważnych przestrzennie lub funkcjonalnie miejsc, stanowiących istotne elementy **obszaru przestrzeni publicznej**,
  - e) określenie dla każdego **obszaru funkcjonalnego** i dla każdego położonego w jego granicach **terenu Studium 2016**, szczegółowych kierunków zmian w strukturze przestrzennej i przeznaczeniu terenów z uwzględnieniem wpływu ustaleń strefowych, pozwalających w sposób jednoznaczny porównać zgodność przyszłego planu miejscowego z ustaleniami **Studium 2016**.
- 4) Rozwój obszarów niezurbanizowanych oraz obszarów zieleni położonych w obszarach zurbanizowanych, gwarantujący skuteczną ochronę przed niekontrolowanymi procesami rozproszonej urbanizacji, tak zwanego rozplywania się miasta, w tym:
- a) przestrzeganie zasad zrównoważonego rozwoju w sukcesywnie zachodzących procesach zmian przeznaczenia i zagospodarowania terenów,
  - b) wyznaczenie i rozwijanie obszaru niezurbanizowanego, w tym:
    - kompleksy leśne,
    - doliny rzek Białej Przemszy, Przemszy i Brynicy
    - tereny porolnicze *greenfields*
  - c) wyznaczenie i rozwój obszarów zieleni, do których należą rozproszone tereny zieleni oraz tereny zieleni z dopuszczoną ograniczoną zabudową, w ramach którego należy wykształcić:
    - miejskie strefy wypoczynku i rekreacji: „Park Sielecki”, „Park im. Dietla”, „Balaton”, „Park Tysiąclecia”, w Rudnej, w Dańdówce
    - lokalne strefy wypoczynku dla dzieci i młodzieży;
  - d) wykorzystanie potencjału przyrodniczego i scalającego rzek przepływających przez miasto poprzez zagospodarowanie na cele rekreacyjne i wypoczynkowe brzegów i otoczenia rzek Białej Przemszy, Przemszy i Brynicy,
  - e) wyznaczenie **obszaru przestrzeni chronionej**, powiązanego z subregionalnym systemem obszarów chronionych, stanowiącego bazę ekologicznej odnowy miasta i podstawę wyznaczenia **obszaru przestrzeni zieleni**,
  - f) wyznaczenie i rozwój **obszaru przestrzeni zieleni**, do którego należy **obszar przestrzeni chronionej** wraz z systemem połączeń ekosystemowych i komunikacyjnych - ścieżek pieszych i rowerowych, tworzącego dopełnienie miejskiego **obszaru przestrzeni ogólnodostępnej**, mającego swoje powiązania i kontynuację w granicach sąsiednich miast i gmin,
  - g) ochrona gruntów i likwidacja zagrożeń środowiskowych obejmujących tereny dawnych zwałowisk odpadów górniczych,
- 5) Redefinicja funkcjonalno-programowa istniejących obszarów zurbanizowanych i kreacja specyfiki obszarów nowej urbanizacji, związanych z:
- a) mieszkalnictwem, uwzględniająca:
    - suburbanizację wewnętrzną,
    - rehabilitację zdegradowanych zasobów mieszkaniowych,
    - podwyższenie standardów technicznych zabudowy,
    - ukierunkowanie przekształceń zasobów w dostosowaniu do form własności i administrowania zasobami oraz specyfiki przyszłych użytkowników, w tym: mieszkania socjalne różnych klas, mieszkania dla studentów, mieszkania dla biznesu, mieszkania na sprzedaż lub wynajem komercyjny,
    - zróżnicowanie funkcjonalne zabudowy śródmiejskiej i centralnej przede wszystkim na poziomie kondygnacji parteru,
    - kompleksową rehabilitację wnętrz urbanistycznych dostosowaną do indywidualnych potrzeb mieszkańców,
  - b) usługami publicznymi i komercyjnymi, uwzględniająca:
    - utrwalanie i rozwijanie usług publicznych i komercyjnych o charakterze podstawowym i ponadpodstawowym, wraz ze wzrostem ich standardów estetycznych i funkcjonalno-użytkowych,
    - stworzenie szerokiej oferty w zakresie szkolnictwa podstawowego, ponadpodstawowego i wyższego, dające szanse edukacji na różnych poziomach kształcenia, w szczególności w obszarze Śródmieścia,
    - rozwój utrwalonych w tradycji miasta ośrodków akademickich,
    - stymulowanie rozwoju nowego szkolnictwa wyższego ukierunkowanego innowacyjnie,
    - rozwój w mieście instytucji otoczenia biznesu związanych z bankowością i ubezpieczeniami,
    - wykształcenie docelowego wielostopniowego modelu terenów usługowych, uwzględniającego specyfikę miejsc oraz ustawowe wymogi związane z lokalizacją wielkopowierzchniowych obiektów handlowych,
    - kontrolowany rozwój wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, z wprowadzeniem zróżnicowania na klasy obiektów: miejską i podmiejską, dostosowany do roli jakie powinny pełnić w aktywizacji obszarów wokół nich położonych,
  - c) rekreacją, sportem i turystyką, uwzględniająca:
    - utrwalanie i rozwijanie istniejących ośrodków i miejsc uprawiania sportu profesjonalnego i nieprofesjonalnego oraz rekreacji,
    - utrwalanie i rozwijanie obiektów i urządzeń sportowych instytucji edukacyjnych,
    - utworzenie systemu obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych o charakterze lokalnym, miejskim a także metropolitalnym, powiązanych systemem pieszych i rowerowych ścieżek należących do miejskiego **obszaru przestrzeni ogólnodostępnych**,
    - wskazanie obszarów przydatnych dla rozwoju różnych form wypoczynku, promujących przede wszystkim rekreację rodzinną, poprzez poszerzenie oferty programowej dostosowanej do zróżnicowanych możliwości finansowych i specyficznych potrzeb różnych grup wiekowych,
    - budowę zaplecza dla obsługi ruchu turystycznego i różnych form spędzania czasu wolnego,
    - rozwijanie oferty turystyczno-rekreacyjnej związanej z obiektami dziedzictwa kulturowego,
  - d) usługami przemysłowymi, w tym produkcyjnymi i wytwórczością, uwzględniająca:
    - wyodrębnienie gałęzi przemysłu, które powinny być nadal utrzymywane w mieście z uwagi na względy gospodarcze, społeczne, tradycję i kulturę przemysłową, z uwzględnieniem zastosowania wymaganych procesów technologicznych przystosowujących prowadzoną działalność do aktualnych wymogów ochrony środowiska,
    - wytypowanie gałęzi schyłkowych, a tym samym terenów z nimi związanych, z określeniem kierunków ich przestrzennych i funkcjonalnych przekształceń,
    - jednoznaczne zakwalifikowanie funkcji i terenów do grupy zdegradowanych terenów poprzemysłowych, w stosunku do których w **Studium 2016** określa się indywidualnie kierunki redefinicji funkcjonalno-programowych i przestrzennych,
  - e) terenami poprzemysłowym (zwanymi *brownfields*), pousługowymi (zwanymi *greyfields*) i porolniczymi (zwanymi *greenfields*), wymagającymi indywidualnych programów rozwojowych i koncepcji przestrzenno-programowych, uwzględniająca:
    - włączenie terenów do programów rewitalizacji,
    - utrzymanie i rewaloryzację zabytkowej zabudowy poprzemysłowej,
    - możliwości rozwijania nowych funkcji i form działalności,

- traktowanie ich jako potencjalnych lokalizacji nowych aktywności, dynamizujących gospodarkę miasta i poprawiających warunki życia,
  - wprowadzanie nowych form przestrzenno-programowych, takich jak parki przemysłowe, technologiczne, produkcyjne, przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej oraz parki biznesu, integrujących funkcje: kongresowe, nauki, produkcji, wystawiennictwa, logistyki a także innych form usług z dopuszczeniem specjalizowanego mieszkalnictwa,
  - konieczność kreowania nowych wysoko technologicznych i innowacyjnych obszarów aktywności gospodarczej,
- 6) Wielokierunkowy rozwój systemów komunikacji i transportu drogowego oraz miejskiego systemu parkowania, skutecznie rozdzielającego ruch wewnątrzmijski od ruchu tranzytowego oraz różne środki transportu, dostosowany do rangi powiązań komunikacyjnych, w tym:
- a) budowa hierarchicznego systemu komunikacji drogowej, uwzględniającego funkcje poszczególnych układów drogowych z wyodrębnieniem relacji skali europejskiej i krajowej, aglomeracyjnej, wewnątrzmijskiej, dzielnicowej i wewnątrzdzielnicowej, z zastosowaniem rozdzielności układów i bezkolizyjności głównych miejsc ich krzyżowania się,
  - b) budowa i rozbudowa podstawowego układu drogowego, zdominowanego ruchem tranzytowym pozamiejskim i wewnątrzmijskim, realizowanego w ramach inwestycji metropolitalnych,
  - c) budowa i rozbudowa podstawowego układu drogowego zdominowanego ruchem rozprowadzającym, zwiększającego drożności i przepustowości dróg, gwarantującego alternatywne połączenia w obszarach zurbanizowanych oraz zapewniającego dostęp do wyznaczonych w **Studium 2016 jednostek przestrzennych**,
  - d) sukcesywne przekształcenia podstawowego i uzupełniającego układu drogowego, zagęszczające siatkę połączeń drogowych, zwiększające drożności i przepustowości dróg oraz gwarantujące bezpośredni dojazd do **terenów Studium 2016**,
  - e) skoordynowany rozwój inwestycji drogowych, ukierunkowany na szybkie zagwarantowanie **obszaram węzłowym** dogodnego dostępu do podstawowego układu drogowego,
  - f) rozwój systemów transportu publicznego gwarantującego dogodne korzystanie z alternatywnych środków komunikacji,
  - g) wypracowanie zintegrowanego z systemem metropolitalnym modelu ogólnomiejskiego systemu parkowania, wraz z określeniem:
    - wytycznych dla parkingów inwestorskich, wynikające ze specyfiki ich lokalizacji,
    - wytycznych do bilansowania potrzeb parkingowych w dostosowaniu do specyfiki przeznaczenia terenu, stanu istniejącego zabudowy, a także położenia terenu w skali miasta,
- 7) Wielokierunkowy rozwój systemów komunikacji szynowej i kolejowej, w tym:
- a) koordynacja kierunków rozwojowych funkcji zewnętrznych i funkcji wewnętrznych, w zakresie integracji linii międzynarodowej, linii regionalnych i lokalnych,
  - b) optymalizacja zasięgów terenowych związanych z docelowym układem terenów kolejowych,
  - c) aktywna polityka miasta w pozyskiwaniu terenów pokolejowych, przede wszystkim dla rozwoju komunikacji drogowej, pieszej i rowerowej oraz powiązań przestrzennych w ramach **obszaru przestrzeni ogólnodostępnej** oraz **obszaru przestrzeni zieleni**,
  - d) integracja systemów komunikacji kolejowej z pozostałymi systemami komunikacji miejskiej w ramach węzłów przesiadkowych.
- 8) Wielokierunkowy rozwój systemów komunikacji szynowej tramwajowej, w tym:
- a) promocja rozwoju transportu szynowego przyjaznego dla środowiska, z uwagi na jego walory techniczne, standardy podróżowania i przepustowość,
  - b) ściśle powiązanie systemu miejskiego z systemem regionalnym transportu tramwajowego,
  - c) utrzymanie istniejących i rozwijanie nowych linii transportu tramwajowego, dostosowanych do kierunków rozwoju struktury urbanistycznej, w tym:
    - przedłużenie linii tramwajowej nr 15 w Zagórze od pętli tramwajowej wzdłuż ul. Białostockiej, I. Paderewskiego, E. Rydza-Śmigłego do skrzyżowania ul. Braci Mieroszewskich z ul. M. Zaruskiego,
    - budowa nowego odcinka linii tramwajowej łączącej Zagórze z Dańdówką od skrzyżowania ul. Braci Mieroszewskich z ul. M. Zaruskiego do skrzyżowania ul. Braci Mieroszewskich z ul. Olsztyńską,
- budowa nowej trasy tramwajowej od pętli tramwajowej w Zagórze do Dąbrowy Górniczej,
  - modernizacja linii tramwajowej nr 26 w kierunku Niwki,
  - przedłużenie linii tramwajowej nr 27 do tak zwanego parku „Leśna” w Kazimierzu Górniczym,
- d) integracja systemu z pozostałymi systemami komunikacji, transportu publicznego oraz metropolitalnym systemem „parkuj i jedź”.
- 9) Rozwój systemów infrastruktury technicznej gwarantujący skuteczną realizację kierunków rozwojowych, a tym samym wzrost aktywności gospodarczej i przedsiębiorczości, decydujący o poprawie warunków środowiskowych i skuteczności ekologicznej odnowy miasta, w tym:
- a) rozwinięcie systemów infrastruktury technicznej do granic odpowiadających docelowemu zasięgowi obszarów zurbanizowanych, w tym budowa i modernizacja:
    - urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków,
    - urządzeń zaopatrzenia w wodę,
    - ciepłownictwa przyjaznego dla środowiska,
    - urządzeń elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych,
  - b) ukierunkowanie rozbudowy systemów infrastruktury w celu zagwarantowania pełnej dostępności do mediów w granicach kluczowych obszarów miasta, to jest w centrum i śródmieściu oraz w wyznaczonych **obszarach węzłowych**,
  - c) rozwijanie i wykorzystanie systemów i technologii związanych z odnawialnymi źródłami energii, przede wszystkim dla obsługi **obszarów węzłowych**,
  - d) racjonalne gospodarowanie odpadami, ukierunkowane na pełne zbilansowanie potrzeb generowanych przez miasto.
- 10) Stymulowanie pozytywnych kierunków przekształceń w sferze społeczno-demograficznej, w tym:
- a) przywrócenie znaczenia kulturowo ukształtowanej strukturze osadniczo-administracyjnej, bazującej na silnym poczuciu przynależności mieszkańców do konkretnych rejonów miasta,
  - b) budowa modelu miasta dośrodkowego, policentrycznego, opartego na silnych ośrodkach lokalnych,
  - c) wzmocnienie wewnętrznych funkcji miasta, zintegrowanie obszarów o różnych, często przeciwstawnych przeznaczeniach, nadanie właściwych kierunków przekształceń **obszaram węzłowym**, docelowo asymilujących się z otaczającymi **obszarami przestrzenno-funkcjonalnymi i osadniczo-kulturowymi**, co w perspektywie winno skutecznie przeciwdziałać zjawiskom codziennych lokalnych migracji do miast sąsiednich, procesów występujących szczególnie wyraziście w strefach granicznych miasta, tym samym wpływać na decyzje o migracjach zewnętrznych,
  - d) rozwijanie sieci jednostek pomocy społecznej dla rodzin, poszczególnych grup wiekowych i grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym,
  - e) dążenie do spowolnienia, zatrzymania lub odwrócenia niekorzystnych procesów zachodzących w strukturze demograficznej miasta, poprzez stymulowanie realnych podstaw do:
    - zrównoważonego rozwoju społecznego,
    - ochrony własności i przestrzegania praw wszystkich stron procesów inwestycyjnych,
    - zahamowania procesów migracyjnych,
    - rozwoju i wzrostu aktywności gospodarczej osób prawnych i fizycznych,
    - zatrzymania w mieście i stworzenia perspektyw rozwoju dla uczącej się i studiującej młodzieży,
    - ograniczanie wzrostu bezrobocia i tworzenie nowych miejsc pracy,
    - aktywizacji i reorientacji zawodowej mieszkańców miasta,
    - poprawy poczucia bezpieczeństwa publicznego,
    - dostępu wszystkich grup ludności do udogodnień miejskich,
    - odbudowy więzi pomiędzy różnymi grupami społecznymi,
  - f) wyznaczenie terenów nowej zabudowy mieszkaniowej niskiej oraz usługowej lub mieszkaniowo-usługowej mającej (poza podstawowymi swoimi funkcjami) stanowić element zwielokrotniający szansę wyhamowania ubytku demograficznego w obrębie sąsiednich terenów osiedlowych,
  - g) wyznaczanie centralnych obszarów poszczególnych jednostek osadniczych w oparciu o dynamikę ludności w latach 2014-2035,
  - h) rozbudowę sieci komunikacji publicznej, w tym tramwajowej, w taki sposób, by zwiększyć jej dostępność w strefach zabudowanych, narażonych na szczególnie duży ubytek demograficzny,

- i) ukierunkowane działania na rzecz uczynienia z dostępności do komunikacji publicznej atrybutu zamieszkania w danym rejonie miasta,
- j) wskazanie obszarów rekreacyjno-wypoczynkowych w bezpośrednim otoczeniu obszarów zabudowy wielorodzinnej, połączonych systemem ścieżek pieszych i rowerowych, w celu polepszenia standardu zamieszkania, mającemu na celu przeciwdziałanie migracji zewnętrznej.

§ 12 BILANS TERENÓW

1. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę wymaga sformułowania, na podstawie analiz ekonomicznych, możliwości finansowych gminy, społecznych, prognoz demograficznych oraz aktualnego stanu jakości i zasobów mieszkaniowych - maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę, wyrażonego w ilości powierzchni użytkowej i w podziale na funkcje zabudowy.

Określając zapotrzebowanie na nową zabudowę, w skali gminy, wzięto pod uwagę prognozę demograficzną sporządzoną na potrzeby „Studium 2016” do roku 2035 oraz przeanalizowano procesy demograficzne zachodzące w Sosnowcu na przestrzeni lat. Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę oszacowano w perspektywie nie dłuższej niż 30 lat tj. dla okresu od 2018 do 2035 roku wg. statystycznych prognoz oraz własnych szacunków. Przyjęto niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz wynoszącą nie więcej niż o 30% - zgodnie z art. 10 ust. 5 i 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu terenu.

Strategia rozwoju Gminy Sosnowiec zakłada, że kluczowymi kwestiami rozwojowymi są dążenie do podniesienia jakości przestrzeni mieszkalnych, wypoczynkowych i sportowych, wzrost zaludnienia, pozyskiwanie nowych inwestorów, oraz promocja i rozwój przedsiębiorczości.

W związku z powyższym przyjęto strategiczne cele, które mogą wpłynąć na rozwój miasta:

- rozwijanie przyjaznych przestrzeni miejskich, nowoczesnej infrastruktury społecznej,
- tworzenie warunków dla wzrostu jakości życia wszystkich mieszkańców,
- realizacja konsekwentnej wieloletniej polityki wspierania nowej, aktywnej społeczności miejskiej, opartej na silnych więziach sąsiedzkich, kulturowych oraz silnych związkach z miejscem zamieszkania i tradycją osadnictwa miasta,
- stymulowanie wzrostu gospodarczego w oparciu o atrakcyjność inwestycyjną oraz branże wykorzystujące dynamikę zmian społecznych,
- wzmocnienia istniejących i wskazania nowych terenów usługowych i produkcyjnych, niekolizyjnych z istniejącym i zaplanowanym,
- których celem będzie m.in. wyhamowywanie niekorzystnych zjawisk wynikających z potwierdzonego procesu „kurczenia się” (ang. shrinkage) miasta.

2. Analiza ekonomiczna.

Baza ekonomiczna Sosnowca w ciągu ostatnich 25 lat bardzo wyraźnie się zmieniła. Z miasta przemysłowego, stał się on miastem usługowo-przemysłowym. Utrzymanie tego statusu lub względna równowaga pomiędzy funkcjami przemysłowymi, a usługowymi powinno mieć charakter priorytetowy i w dłuższej perspektywie zapewnić utrzymanie bazy zatrudnienia wraz z perspektywą jego wzrostu.

1) Dochody.

Na przestrzeni ostatnich lat gmina odnotowała systematyczny wzrost dochodów. Od 2014 r. do 2018 r. dochody miasta wzrosły o około 221,7 mln. osiągając w 2018 r. poziom 996.349 mln.

Na dochód gminy ogółem składają się dochody własne (w 2018 r. 572.530,2 mln.), dotacje celowe z budżetu państwa (w 2018 r. 176.464,6 mln.), subwencja ogólna z budżetu państwa (w 2018 r. 189.604,5 mln.) oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, środki pochodzące z budżetu Unii europejskiej i inne środki określone w przepisach odrębnych.

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dochody gminy ogółem w mln.	718,6	774,7	822,8	854,9	930,0	996,3	1.060,0
Dochód w tys. na 1 mieszkańca	3,4	3,7	3,9	4,1	4,5	4,9	5,3

Zgodnie z ustawą z dnia 13 listopada 2013 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1672 ze zm.) źródłami dochodów są:

- wpływy z podatków (od nieruchomości, od podatku rolnego, leśnego, od środków transportowych, dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej, od spadków i darowizn, od czynności cywilnoprawnych),
- wpływy z opłat (skarbowej, targowej, miejscowej, uzdrowskiej, od posiadania psów, reklamowej, eksploatacyjnej i innych stanowiących dochody gminy uiszczonych na podstawie przepisów odrębnych).

W strukturze dochodów własnych największy udział miały dochody z tytułu pobierania opłat podatkowych od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek stanowiąc 47,4 % dochodów, w następnej kolejności znalazły się dochody z tytułu rozliczeń różnych, gospodarki komunalnej i ochrony środowiska, oświaty i wychowania, pomocy społecznej, gospodarki mieszkaniowej, transportu i łączności, bezpieczeństwa publicznego i ochrony zdrowia, administracji, kultury fizycznej i sportu. W 2018 r. nastąpił również wzrost dochodów z ogrodów botanicznych, zoologicznych i turystyki, co może dawać początek zmiany w postrzeganiu miasta wyłącznie jako usługowo-przemysłowego.

2) Wydatki.

Gmina analogicznie do uzyskanych dochodów odnotowała systematyczny wzrost wydatków. Od 2014 r. do 2018 r. wydatki miasta wzrosły o około 252,8 mln. osiągając w 2018 r. poziom 1,02 mln.

Wydatki Gminy Sosnowiec związane są z realizacją zadań, do których należą zgodnie z art. 6. Ustawy o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2021 poz. 1372 ze zm.) wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów oraz realizacja zadań, co do których należą zgodnie z art. 7. zadania własne zaspokajające zbiorowe potrzeby wspólnoty.

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Wydatki gminy ogółem w mln.	702,8	767,2	800,9	811,4	946,9	1.020,0	1.07,0
Wydatek w tys. na 1 mieszkańca	3,3	3,6	3,8	3,9	4,6	5,0	5,3

Wydatki ponoszone przez jednostki samorządu terytorialnego podzielić można pod względem przeznaczenia na dwie grupy:

- wydatki bieżące związane z zapewnieniem prawidłowego funkcjonowania poszczególnych obiektów jednostek samorządu terytorialnego i zaspokojeniem bieżących potrzeb wynikających z realizacji zadań,
- wydatki inwestycyjne służące podwyższeniu standardów i zakresu usług oraz szeroko rozumianemu rozwojowi jednostki samorządu terytorialnego.

W strukturze wydatków bieżących największy udział miały wydatki przeznaczone na oświatę (około 29,9 % wszystkich wydatków budżetu miasta, przy czym finanse „oświata i wychowanie” częściowo są zabezpieczone przez subwencję na zadania oświatowe, która stanowiła około 19% dochodów). W następnej kolejności znalazły się wydatki na transport i łączność, rodzinę, gospodarkę komunalną i ochronę środowiska, pomoc społeczną, administrację publiczną, kulturę fizyczną i sport, kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego, bezpieczeństwo publiczne i ochronę zdrowia. Wydatki inwestycyjne w 2019 r. stanowiły 10% wydatków ogółem. Analiza budżetów miasta pozwala stwierdzić, że Sosnowiec uwzględnia w swoich wydatkach w zakresie obsługi terenów mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych potrzeby na infrastrukturę społeczną i techniczną. Miasto ma dobrze rozwinięte sieci infrastruktury technicznej i drogowej, które sukcesywnie modernizuje się i rozbudowuje dostosowując do aktualnych i przyszłych potrzeb. Stwierdzić ponadto należy, że Gmina jest w stanie zapewnić infrastrukturę terenom rozbudowywanym i przeznaczonym pod zabudowę w przyszłości.

3) Rynek pracy.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2018 r. w Sosnowcu wyniosło 4385,51 zł przy średnim wynagrodzeniu brutto w woj. śląskim 4825,28 zł. i plasuje miasto na tle miast województwa śląskiego daleko poza min. Katowicami, Dąbrową Górniczą, Bielskiem – Białą, wyprzedzając jednak Częstochowę i Bytom.

	Sosnowiec	Katowice	Dąbrowa G.	Bielsko-Biała	Zabrze	Bytom	Częstochowa	Woj. śląskie
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2018 r.	4385,51	5698,98	5 451,26	4 731,61	4 490,42	4 322,58	4 222,51	4825,2

Srednie wynagrodzenie brutto w PLN	Sosnowiec	woj. śląskie
2019 r.	4754	5177,85
2018 r.	4386	4825,28
2017 r.	4139	4481,57
2016 r.	3771	4295,29
2015 r.	3706	4221,45
2014 r.	3624	4100,51

Zagadnieniem związanym z rynkiem pracy jest problem bezrobocia. Liczba bezrobotnych mieszkańców miasta od 2008 do 2012 roku systematycznie rosła, co wiązało się niewątpliwie z panującym spowolnieniem gospodarczym. Jednak po roku 2012 liczba bezrobotnych zaczęła maleć aż do poziomu 5,1 % w 2019 r. W sytuacji oczekiwanej poprawy na rynku pracy w Sosnowcu (pojawienie się nowych miejsc pracy w sektorze usługowym i produkcyjnym), istnieje duże prawdopodobieństwo napływu migracyjnego. Założenie te jest aktualne co najmniej w przypadku utrzymania ilości miejsc pracy w mieście. Bezrobocie łagodzone jest dojazdami do pracy do sąsiednich miejscowości tzw. Wahadłowa migracja zarobkowa, a wśród nich szczególną rolę odgrywają Katowice (sektor usługowy) i Dąbrowa Górnicza (sektor przemysłowy). Na dzień dzisiejszy, mimo sporego spadku bezrobocia w Sosnowcu ruch wahadłowy związany z dojazdem do miejsc pracy pomiędzy sąsiednimi miastami jest utrzymany.

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2018	2019
Stopa bezrobocia w Sosnowcu	9,2	13,1	13,9	13,7	14,2	6,3	5,1

Spodziewana poprawiająca się sytuacja na rynku pracy, malejące bezrobocie oraz wzrastający udział osób z wykształceniem wyższym i rosnące średnie wynagrodzenie powinno pozytywnie oddziaływać na zmniejszanie się skali ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Przeprowadzone analizy wskazują na uwidacznianie się malejącego udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz w wieku produkcyjnym, przy wzroście ludności w wieku poprodukcyjnym. Na fakt ten wpływ ma niewątpliwie niekorzystna sytuacja demograficzna. Odnotowany w latach 2014 – 2018 r. ubytek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym jest niewidoczny natomiast spadek o około 2% odnotowuje grupa ludności w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. W okresie do 2035 roku (przy założonych prognozach liczby ludności na te lata) prognozowany jest spadek liczby osób w wieku do lat 18 – stu o około 3%, przy jednoczesnym utrzymaniu osób w wieku produkcyjnym na poziomie około 60% całego społeczeństwa i dynamicznym wzroście osób z grupy poprodukcyjnej o około 5%.

Rok	Przedprodukcyjny od 0 do 18 lat	Produkcyjny (od 18 lat do emerytury)	Poprodukcyjny (na emeryturze)	Ogółem ilość ludności w Sosnowcu wraz z prognozą do 2045 r.
2014	29576	134098	45807	209481
2016	28950	129159	47633	205742
2017	28707	126642	48465	203814
2018	28328	124316	49224	201868

2020	27831	119596	50558	197895
2023	26770	112867	52117	191754
2025	25613	109672	52259	187544
2028	23209	106414	51434	181057
2030	21770	104398	50464	176632
2033	20185	101244	48407	169836
2035	19314	98993	46931	165238

3. Analiza demograficzna.

Materiały studialne wykonane na potrzeby **Studium 2016** w sposób jednoznaczny wskazują, iż przewidywana prognoza demograficzna dla Sosnowca jest niekorzystna. Zjawisko to wywołuje już dziś i będzie wywoływać w przyszłości niekorzystne konsekwencje przestrzenno-infrastrukturalne, ekonomiczne i społeczne, staje się bowiem determinantą wieloaspektowej dezurbanizacji miasta. W związku z tym priorytetem jest przyjęcie polityki przestrzennej wspierającej takie starania, których celem jest i będzie wyhamowywanie niekorzystnych zjawisk wynikających z potwierdzonego procesu „kurczenia się” (ang. shrinkage) miasta.

Zjawisko wyludniania jest skutkiem różnych, choć powiązanych ze sobą procesów:

- zmian demograficznych obejmujących zagadnienia naturalnego spadku populacji (wynikający m.in. z niedostosowania możliwości finansowych rodziny z dzieckiem/dziećmi za jej realnymi potrzebami materialnymi), migracji wewnętrznych, lokalnych skutkujących odpływem mieszkańców do gmin sąsiednich, w tym migracji wynikających z procesów suburbanizacji, imigracji zewnętrznych poza granice Polski związanych ze zmianą mentalności i sposobu życia,
- nierównomiernego rozwoju gospodarczego (kryzysy ekonomiczne, wyczerpanie się pobliskich surowców mineralnych).

Przewidywany proces będzie miał charakter ogólny i dotknie wszystkie części miasta, co znalazło swoje potwierdzenie w analizach demograficznych stanu dzisiejszego. Studium 2016 w skali całego miasta, uwzględnia skutki zmieniającej się struktury wiekowej, konieczność kreowania innych przeznaczeń i form aktywności oraz ich przystosowywania do zmieniających się potrzeb przyszłych użytkowników miasta.

Rok	Wg prognozy GUS						ogółem
	wiek 0-2 lat	wiek 3-6 lat	wiek 7-12 lat	wiek 13-15 lat	wiek 15-59 lat	wiek 60+	
2004						26100	228192
2014	5020	7411	9259	4645	127967	56681	209481
2017	4340	6608	10343	4306	117915	61680	203814
2020	4064	5727	10391	4751	110320	64135	197895
2023	3763	5322	9117	5348	105849	64223	191754
2025	3553	5081	8359	4964	103337	63899	187544
2028	3269	4679	7712	4275	99859	62336	181057
2030	3121	4420	7363	3987	97102	62003	176632
2033	2965	4096	6793	3737	92147	61366	169836
2035	2901	3937	6423	3556	88022	61611	165238
2038	2842	3777	5953	3271	80860	62713	158298
2040	2815	3713	5720	3088	75920	63493	153695
2043	2748	3646	5479	2867	69028	64113	146908
2045	2675	3596	5373	2758	64776	64245	142492
2048	2521	3472	5255	2649	59668	63389	136066
2050	2401	3351	5170	2602	56758	62515	131927

Elementem niezwykle istotnym w rozwoju strategicznym i analizach uwzględniającym okres do 2035 r. jest struktura wieku ludności, dużo mniejszym stopniu struktura płci i wykształcenia. Prognoza demograficzna do 2035 r. wskazuje, że 2/5 zmniejszy się liczba dzieci w wieku przedszkolnym i o około 25% dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Sytuacja ta wymusza będzie kontynuację likwidacji niektórych placówek wychowania przedszkolnego

i szkolnego. Z innej strony poprawią się ogólne warunki edukacji uczęszczających do tych placówek dzieci. Zmiana struktury wiekowej ludności, przy jednoczesnym znaczącym spadku osób zatrudnionych teoretycznie powinna wpływać na obniżenie siły nabywczej populacji miasta ogółem i per capita. Ten problem, z uwagi z wzrost pozycji pracobiorcy na rynku pracy, powinien być z kolei wyhamowywany ewolucyjnym wzrostem uposażeń, szczególnie w sektorze prywatnym. Aktualnie PKB mieszkańca Sosnowca należy do najniższych w grupie miast na prawach powiatu zlokalizowanych w województwie śląskim. Zmiana struktury wieku ludności Sosnowca ma, a przede wszystkim będzie miała w przyszłości, istotny wpływ na potrzeby mieszkańców, koncentrujące się w sferze usług społecznych, komunalnych, transportowych, a nawet handlowych i mieszkaniowych.

1) Ubytek ludności z uwagi na ruch naturalny.

Przyrost naturalny w gminie jest stale ujemny. Ubytek ludności z uwagi na ruch naturalny wynikać będzie głównie ze zmniejszania się udziału w strukturze wieku roczników 0-15, osłabnie również tendencja wzrostu liczebności roczników powyżej 60 roku życia (konsekwencja wzrostu umieralności). Jednocześnie w roku 2020 nastąpił zdecydowany wzrost zgonów, które mogą być skutkiem trwającej pandemii Covid – 19. Na przestrzeni zaledwie 7 lat widać, silny spadek przyrostu naturalnego.

Rok	Przyrost naturalny	urodzenia	zgony
2014	-894	1636	2538
2015	-987	1614	2609
2016	-958	1614	2582
2017	-990	1632	2627
2018	-951	1645	2604
2019	-1162	1449	2618
2020	-1535	1360	2904

2) Ubytek ludności z uwagi na migracje

Z racji uwarunkowań historycznych znaczącą rolę odgrywa emigracja zagraniczna na pobyt stały. Obecnie jednak widać tendencje do imigracji niż emigracji (która najsilniej dała się odczuć od 1993 r. do około 2010 r.) Od 2014 r. w wyniku zmian politycznych (m.in. Brexit w 2019 r.) widać stały wzrost imigracji co wpłynie pozytywnie na demografię.

Rok	Ludność w tys.	Ruch naturalny		Migracje wewnętrzne na pobyt stały		Migracje zagraniczne na pobyt stały	
		Urodzenia	Zgony	Napływ	Odływ	Imigracja	Emigracja
2014	209 481	1 577	2 445	1 487	2 354	43	102
2015	207 634	1 514	2 460	1 442	2 285	45	103
2016	205 742	1 464	2 474	1 410	2 235	46	103
2017	203 814	1 426	2 484	1 393	2 208	48	103
2018	201 868	1 407	2 493	1 376	2 182	49	103
2019	199 894	1 373	2 499	1 359	2 155	51	103
2020	197 895	1 343	2 503	1 341	2 129	52	103
2021	195 871	1 306	2 505	1 321	2 097	54	103
2022	193 824	1 272	2 507	1 300	2 064	55	103
2023	191 754	1 236	2 508	1 280	2 032	57	103
2024	189 660	1 200	2 509	1 259	1 999	58	103
2025	187 544	1 166	2 511	1 239	1 967	60	103
2026	185 404	1 133	2 513	1 223	1 941	61	103
2027	183 241	1 104	2 518	1 207	1 916	63	103
2028	181 057	1 077	2 524	1 192	1 890	64	103
2029	178 854	1 054	2 532	1 176	1 864	66	103
2030	176 632	1 032	2 541	1 161	1 838	67	103
2031	174 386	1 015	2 555	1 152	1 824	69	103
2032	172 119	1 000	2 568	1 145	1 811	70	103
2033	169 836	989	2 579	1 136	1 798	72	103
2034	167 540	980	2 588	1 128	1 785	73	104
2035	165 238	973	2 594	1 120	1 772	75	104

Prognoza demograficzna jest niekorzystna zarówno dla miasta Sosnowca jak i dla całego województwa śląskiego oraz całej aglomeracji. Zakłada stały spadek liczby mieszkańców przy udziale ujemnego przyrostu naturalnego oraz migracji. Należy podkreślić, że tendencja spadkowa emigracji w ostatnim czasie się uspokoiła, wzrosła natomiast imigracja ludności ze wschodu. Sytuacja ta zdecydowanie w obecnym czasie będzie się nasilać z uwagi na ruchy polityczne państw zlokalizowanych po wschodniej granicy Polski i może mieć długofalowe trwałe skutki.

3) Ubytek ludności z uwagi na zmianę mentalności i sposobu życia.

Obecnie wyludnianie się osiedli blokowych (typowych blokowisk z wielkiej płyty) ma przyczynę biologiczną migracyjną i związana ze zmianą jakości i stylu życia. Z jednej strony większość osiedli blokowych to silnie jednorodne struktury społeczne w momencie ich zasiedlenia. W wielu przypadkach mieszkańcami bloków są osoby przybyłe z innych regionów za pracą. Osoby te, mające wówczas przeciętnie 25-35 lat, w latach 2020-2035 będą miały przeciętnie 80-85 lat. W mniej jednorodnych demograficznie częściach miasta skala procesu starzenia powinna być wyraźnie mniejsza. Inną przyczyną tak silnego procesu depopulacji jest konsekwencja tzw. IV przejścia demograficznego, określającego sytuację lat 20 – stych XIX wieku, w której obecnie znajdują się mieszkańcy Polski. Przejście demograficzne charakteryzuje fakt, że współczynnik urodzeń i zgonów pozostają niskie, liczba ludności jest wysoka ale stabilna, współczynnik przyrostu naturalnego jest mały, często ujemny, upowszechnia się model rodziny 2+1 (dzieci są często dalej uważane za niezbędny element sukcesu życiowego, ale zbyt duża ich liczba obniża standard życia i utrudnia korzystanie z rozrywek), średnia oczekiwana długość życia wydłuża się do około 75 lat, a proces starzenia się społeczeństw nasila się. Kolejną przyczyną jest pandemiczna na świecie, trwająca od końca 2019 r., która już skutkuje szeregiem postępujących zmian w zakresie elementów społeczno – demograficznych, ekonomicznych, osadniczych. Podkreślić należy, że o ile nowa sytuacja nie znajduje jeszcze szerszego odzwierciedlenia w badaniach i raportach, tendencje związane ze zmianą stylu pracy, nauki, spędzania czasu wolnego i towarzyskiego oraz odpoczynku z pewnością odcisną piętno na

strukturze demograficznej w mieście, jak również na strukturze mieszkaniowej w tym lokalizacji i wielkości mieszkań. Jeśli chodzi o liczbę urodzeń nie wiadomo jeszcze jak pandemia wpłynie na ich poziom. Sytuacja wydaje się podobna, gdy wprowadzono stan wojenny w 1981 r., spadła wówczas mobilność, lecz pozostawienie w domach rozwinęło życie rodzinne, co wzmocniło prokreacyjne stymulanty rocznikowych wyżów (obecnie należą do nich 38-42 latkowie). Jednak mimo to, należy oczekiwać osłabienia dzietności, ponieważ Polska pod względem psycho-społecznym nie jest już w tym samym miejscu co kiedyś. Na przestrzeni ostatnich dekad utrwaliły się bowiem cywilizacyjno – kulturowe uwarunkowania i mechanizmy tzw. czwartego przejścia demograficznego cechującego się indywidualizmem, sekularyzacją, liberalizmem obyczajowym, konsumpcjonizmem, a nawet hedonizmem, a cechy te nie sprzyjają wzmocnieniu rodziny i chęci posiadania dzieci. Skutki pandemii widoczne będą na kilka dekad naprzód ponieważ naruszony został fundament ludzkiej egzystencji tj. poczucie bezpieczeństwa, od którego zależy każda motywacja ludzka w tym ta o posiadaniu dzieci. Pewne jest, że nastąpi wzrost udziału pracy zdalnej tzw. Home Office, przyspieszenie cyfryzacji oraz wdrażania e – usług w kolejnych dziedzinach życia. Spowoduje to spadek presji na dojazdy, a także osłabi popyt na mieszkania w centrum miasta. Może wpłynąć długofalowo na wzorce mobilności przestrzennej, na sposób korzystania z przestrzeni oraz decyzje dotyczące miejsca zamieszkania i pracy. Szacuje się, że proces migracji z uwagi na pandemię nie będzie jednak silnie zauważalny i nie odwróci procesu urbanizacji, lecz w związku z Home Office i chęcią poprawy warunków i jakości życia w bezpiecznym otoczeniu należy spodziewać się tendencji do rozgęszczania osadnictwa.

Obserwowane i prognozowane zjawisko ubytku liczby ludności jest powszechnym zjawiskiem w miastach rdzenia konurbacji katowickiej oraz większości dużych i średnich miast Polski. Ubytek liczby ludności jest jednym z fundamentalnych czynników warunkujących przyszłą sytuację społeczno-ekonomiczną miasta. Oddziałuje on i będzie oddziaływał na sferę społeczną, gospodarczą, infrastrukturalną, przestrzenną, finansową, a także polityczną, co jednocześnie nie koniecznie wpłynie na zmniejszenie presji w zakresie inwestycji mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych, a zdecydowanie bardziej będzie oddziaływać na jakość prowadzonych działań inwestycyjnych na zwiększenie oczekiwań w zakresie komfortu i podniesienia jakości życia. Od roku 2017 r. prowadzona w Polsce polityka socjalna i prospołeczna w niewielkim stopniu, lecz pozytywnie wpływająca na proces wyhamowania depopulacji.

W odniesieniu do konsekwencji wymienionych powyżej determinant demograficznych należy w mieście wyznaczyć nowy zakres działań strategicznych i planistycznych. Wskazane powyżej uwarunkowania demograficzne, uwzględniając jednocześnie stały ogólny ubytek liczby ludności będą miały swoje bezpośrednie konsekwencje w kilku aspektach:

- rynku pracy,
- infrastruktury społecznej i komunalnej,
- wskaźnika dochodów PKB oraz przeciętnego wynagrodzenia,
- przemian urbanistycznych i funkcjonalnych w przestrzeni miasta. Część tych konsekwencji będzie miała charakter negatywny, część pozytywny, inne wymagać będą transformacji i działań dostosowawczych.

Zgodnie z prognozami demograficznymi liczba ludności sukcesywnie ma ulegać zmniejszeniu.

Według prognoz GUS liczba mieszkańców w roku 2035 wyniesie 165.238 tyś.

Zgodnie z powyższymi analizami, według prognoz stworzonych na potrzeby studium liczba mieszkańców w roku 2035 może być niższa o około 3% od prognozowanej 165.238 tyś i może wynosić o około 160,279 tyś.

4. Analiza mieszkaniowa

Warunki mieszkaniowe ludności, obok infrastruktury społecznej stanowią jeden z głównych czynników decydujących o jakości życia mieszkańców. Składają się na to:

- standardy zamieszkania pod względem wielkości i zagęszczenia mieszkań (zmiana zaniku domów wielopokoleniowych obejmujących trzy lub więcej pokoleń, lokatorzy z pokolenia IV fali demograficznej, doświadczenia sytuacji pandemicznej),
- samodzielność zamieszkania i zmiana wzoru życia rodzinnego (gospodarstwa domowe posiadające samodzielne mieszkanie, wzrost liczby rozwodów skutkującym koniecznością nabycia dodatkowych mieszkań na jedną jednostkę rodzinną),
- wyposażenie mieszkań w instalacje,
- wiek i stan techniczny zasobów mieszkaniowych.

Osiedla mieszkaniowe z wielkich płyt są coraz częściej zaczynają sąsiadować z nową zabudową mieszkaniową wielorodzinną, a mieszkańcy coraz chętniej kupują nieruchomości z rynku pierwotnego.

Co najmniej od 2014 r. w Sosnowcu powstało kilka wielorodzinnych inwestycji w tym przy ul. Klimontowskiej, Zaruskiego (etap I i II), Lenartowicza, Baczyńskiego, Bora – Komorowskiego i Jędrzycki, a na przełomie 2022/2023 roku planuje się zakończenie budowy co najmniej kilku kolejnych osiedli mieszkaniowych wielorodzinnych m. in. przy ul. Gwiazdnej, Koszalińskiej, Dmowskiego, Zaruskiego (kolejny etap inwestycji), Browarna, Dworskiej. Podkreślić należy, że obecne standardy dotyczące zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej nadają zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej od 2 do około 4 – 5 kondygnacji, zakładając jednocześnie szeroki przedział powierzchni użytkowej mieszkań od jednopokojowych do apartamentów o powierzchni 120 m² z tarasem, garażem, czy nawet własnym ogródkiem na parterze. Podobna sytuacja dotyczy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lokalizowanej w centralnych dzielnicach Sosnowca głównie w formie zabudowy szeregowej. Analizując popyt na działki budowlane najczęściej wybieranymi dzielnicami na nową zabudowę są wschodnie dzielnice Sosnowca, w tym Ostrowy. Wynika to przede wszystkim z faktu coraz lepszego skomunikowania tych terenów z centrum miasta i miastami sąsiednimi poprzez funkcjonującą trasę S1.

Zasoby mieszkaniowe na terenie miasta Sosnowiec ulegają stałej widocznej poprawie, jednakże daleko im jeszcze do standardów europejskich. Dobra lokalizacja wpływa na duże zapotrzebowanie w tej dziedzinie i stały rozwój nowej substancji.

Europejski standard zakłada, że mieszkanie lub dom powinno składać się z jednego pokoju wspólnego (może to być pokój dzienny, salon lub jadalnia), a ponadto:

- jednego pokoju (sypialni) dla pary tworzącej gospodarstwo domowe,
- jednego pokoju (sypialni) dla każdej samotnej osoby pełnoletniej,
- jednego pokoju (sypialni) dla dwójki dzieci tej samej płci w wieku od 12 do 17 lat,
- jednego pokoju (sypialni) dla osoby w wieku od 12 do 17 lat, jeśli nie została uwzględniona w powyżej,
- jednego pokoju dla dwójki dzieci poniżej 12 roku życia.

Polska na 27 państw europejskich zajmuje 24 lokatę pod względem przeludnienia mieszkań. Na przestrzeni 16 lat, między rokiem 2005 a 2020 wskaźnik przeludnienia mieszkań w Polsce spadł z poziomu 54,1% do 36,9%, czyli o 17,2 punkty procentowe. Oznacza to, że w 2020r. około 37% osób w Polsce mieszkało w domach i mieszkaniach niespełniających europejskiego standardu co do liczby pokoi na osobę. Pomimo wyraźniej poprawy wskaźnika Polska wciąż należy do czołówki krajów w Europie z najgorszym.

Zasoby mieszkaniowe w Sosnowcu stale zwiększają się, co można zaobserwować z poniższych danych.

rok	Liczba mieszkań	Liczba izb	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	Przeciętna				
				liczba izb w mieszkaniu	powierzchnia użytkowa m ²		liczba osób na 1 mieszkanie	Liczba mieszkań na 1 osobę
					1 mieszkanie	na 1 osobę		
2002	89.357	30.569,8	4.283.7,000	3,53	51,4	19,2	2,57	0,38
2011	90.800	28.329,6	4.875.960,000	3,12	53,7	22,5	2,38	0,42
2018	92.346	30.084,9	5.127.089,000	3,26	55,5	25,4	2,19	0,45
Prognoza na 2035	80.139	26.712,6	6.571.439,0 m ²	3,0	82	41	2,0	0,5

Należy podkreślić, że powierzchnia 82 m², to średnia powierzchnia lokalu mieszkalnego w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej. Na podstawie analizy zmian cech ilościowych zasobów mieszkaniowych w ostatnim dziesięcioleciu (GUS) oraz faktycznej sytuacji na rynku nieruchomości, prognozuje się dalszy

przyrost liczby mieszkań (o około 15% w stosunku do roku 2018), a także wzrost przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań w założonej perspektywie planistycznej. Związane to jest przede wszystkim z czynnikami wymienionymi jak na wstępie rozdziału, a w szczególności ze zmianą stylu życia, zmianą modelu rodziny, bogaceniem się społeczeństwa, rosnącym indywidualizmem i hedonizmem w społeczeństwie oraz niepewną sytuacją związaną z trwającą epidemią i jej skutkami. Tendencje bowiem związane ze zmianą stylu pracy, nauki, spędzania czasu wolnego i towarzyskiego oraz odpoczynku, które w dobie sytuacji epidemiologicznej w kraju mocno się zmieniły, z pewnością odcisną piętno na strukturze mieszkaniowej w tym lokalizacji i wielkości mieszkań wykorzystywanych obecnie całodobowo przez użytkownika, a nie jak dotychczas wyłącznie na cel „zaplecza noclegowego”.

Powyższe wskaźniki w zdecydowanie większym stopniu wpływają na wzrost wartości wskaźnika przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na jedną osobę. W perspektywie do 2035 r. prognozuje się wzrost powierzchni mieszkania o około 50% w stosunku do roku 2018 r. i wartość na poziomie około 41 m² powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę, przy czym liczba osób na 1 mieszkanie może wynosić 2,0 osoby. Prognozuje się również tendencję do utrzymania lub niewielkiego wzrostu ilości mieszkań przy stale malejącej liczbie populacji.

Na potrzeby opracowania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę przeanalizowano dostępne dane dotyczące użytkowania i przeznaczenia gruntów. Przeanalizowano ustalenia dotychczasowego studium oraz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Uwzględniono analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, prognozę demograficzną, ocenę możliwości finansowania gminy oraz niepewność procesów rozwojowych w perspektywie nie dłuższej niż 30 lat - zgodnie z art. 10 ust. 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W pierwszym etapie prac maksymalne zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową należy określić w prognozowanej liczbie ludności, natomiast wymagany ustawowo sposób obliczania zapotrzebowania na nową zabudowę zakłada przedstawienie bilansu w jednostce m² powierzchni użytkowej zabudowy.

Obliczenia własne zgodnie z posiadanymi danymi GUS odnośnie mieszkalnictwa, w konfrontacji z prognozą sporządzoną na potrzeby niniejszego studium przedstawiają się następująco:

- Powierzchnia użytkowa mieszkań w 2018 r. - 5.127.089 m²,
- Powierzchnia użytkowa mieszkańców w 2035 r. - 160.279 mieszkańców,
- Biorąc pod uwagę prognozowaną liczbę mieszkańców do roku 2035 r. i potrzeby mieszkaniowe (czyli 41 m²/1 os. przy założeniu 2 os./1 mieszkanie) zapotrzebowanie na powierzchnię mieszkaniową wyniesie 6.571.439,0 m². (160.279. tys. x 41 m² = 6.571.439,0 m²),
- Prognozowane zapotrzebowanie na lata 2018 – 2035 (czyli na przestrzeni 17 lat) na powierzchnię użytkową mieszkań przy założeniu prognozowanej liczby mieszkańców w 2035 r. wyniesie 1.284.160,000 m² (6.571.439,000 m² - 5.127.000,000 m² = 1.444.439,0 m²),
Powyższa prognoza mieszkaniowa, z uwagi na ujemny przyrost ludności, zakłada wyłącznie rozgęszczenie ludności z wskaźnika 2,19 os./mieszkanie do 2,0/os na mieszkanie oraz powiększenie mieszkania z średniego 55,5 m do 82 m².
- Zgodnie z założeniami bilansu z uwagi na niepewność procesów rozwojowych można zwiększyć prognozowany wynik o 30%, co daje zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w założonej perspektywie do 2035 r. - **1.877.770,7 m²** pow. użytkowej mieszkalnej w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej (1.444.439,000 m² x 1,3),
- Biorąc pod uwagę aktualne zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową wyliczono kolejno:

Przy założonym wskaźniku dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej dla działki o powierzchni 600 m², założonym procencie o wartości 15% odnoszącym się do powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej, (90 m²) po odjęciu powierzchni komunikacji wewnętrznej na działce oraz samego materiału zabudowy budynkiem – wynika, że powierzchnia użytkowa mieszkalna wyniesie około 80 m². Powierzchnia użytkowa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na działce 600 m² to zwykle przedział od 80 m² do 210 m², w zależności od typu zabudowy (typ zabudowy szeregowej, bliźniaczej, wolnostojącej) i w zależności od ilości kondygnacji. Lecz w celu wyznaczenia współczynnika intensywności zabudowy dla przyszłej ergonomicznej

zabudowy, należy brać pod uwagę zagospodarowanie na 1 ha, w skali osiedla jednorodzinnej wieloma działkami z wewnętrznymi drogami, parkingami, zieleniami, które zajmują średnio 25% terenu powierzchni osiedla jednorodzinnej, co prowadzi do przyjęcia do obliczeń zgodnie z poniższym:

- Jednohektarowe osiedle domów jednorodzinnych składać się będzie z 2.500 m² dróg dojazdowych, parkingów i zieleni urządzonej oraz 7.500 m² terenów pod działki budowlane. Na powierzchni 7.500 m² zmieści się 12,5 działek o powierzchni 600 m² zapewniając powierzchnię użytkową dla tych terenów budowlanych na poziomie 2.000 m² (12,5 x 160 m² = 2000 m²).

WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI ZABUDOWY MN DLA DZIAŁKI 600M² W STUDIUM = 0,2.

WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI ZABUDOWY MN DLA 1HA W STUDIUM (2500 m² terenów pozabudowlanych i 7500 m² terenów budowlanych) = 0,15.

Przy założonym 1 ha dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i przyjętym procencie powierzchni zabudowy mieszkaniowej 15%/1ha wynika, że powierzchnia zabudowy budynkiem funkcji MW wyniesie 0,15 ha.

- Jednohektarowe osiedle zabudowy wielorodzinnej składać się będzie z 1.500 m² dróg dojazdowych, parkingów i zieleni urządzonej oraz 8.500 m² terenów pod działki budowlane. Na powierzchni 8.500 m² zmieszczą się 3 budynki trzykondygnacyjne o powierzchni sumarycznej powierzchni zabudowy około 1500 m² dla każdego budynku. Z powierzchni zabudowy należy odjąć wspólną powierzchnię komunikacji wewnętrznej w budynku i samego materiału budowlanego, co daje około 1200 m² powierzchni użytkowej mieszkalnej na jednym poziomie. Przyjmując zgodnie ze współczesnymi trendami dla zabudowy wielorodzinnej 4 kondygnacje wynika, że dla terenu budowlanego o powierzchni 8.500 m² powierzchnia użytkowa mieszkań wyniesie 4,800 m².

WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI ZABUDOWY MW DLA 0,85 HA W STUDIUM = 0,48

WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI ZABUDOWY MW DLA 1HA W STUDIUM (1500 m² terenów pozabudowlanych i 8500 m² terenów budowlanych) = 0,40.

- W Sosnowcu zabudowa mieszkaniowa – usługowa w przeważającej części znajduje się na terenie obrębu 0011, w następnej kolejności na terenie Zagórza i Klimontowa. Funkcja mieszkaniowa – usługowa w ścisłym centrum występuje stanowiąc zwarta zabudowę w formie kamienic mieszkalnych z parterem o funkcji usługowej, zaś poza centrum – jako osiedla mieszkaniowe wielorodzinne z lat 70 – 80 tych z sąsiadującymi pawilonami, lub jako jednorodna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna uzupełniona funkcją usług podstawowych. Z uwagi na powyższe trudno jednoznacznie określić średni procentowy udział funkcji mieszkaniowej na obszarach MU i UM w studium.
Do celów obliczeń przyjęto opierając się na wyliczeniach dla funkcji MW, że dla 1 ha MU zabudowa mieszkaniowa stanowić będzie 50% obliczonej wartości jak dla 1 ha MW, a zatem

WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI ZABUDOWY MU i UM DLA 1HA W STUDIUM = 0,20.

W tabeli bilansu przyjęto wskaźniki zgodnie z powyższymi obliczeniami i w oparciu o analizę ilości i rodzaju zabudowy w mieście. W rubryce „maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na zabudowę w podziale na funkcje zabudowy” przyjęto dla zabudowy MN, MW i MU/UM odpowiednio wskaźniki 0,3; 0,6; 0,1, które w zaokrągleniu odzwierciedlają procentowy udział rodzaju zabudowy w mieście. Z uwagi na istniejące zagospodarowanie, w szczególności gęstość istniejącej zabudowy przyjęto, że dla istniejących luk w terenach osadniczych tj. dla terenów „o pełni wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej oraz w terenach mpzp dla zabudowy MW i UM/MU wskaźnik powierzchni zabudowy będzie wyższy o 20% od wyliczonego dla terenów projektowanych w studium i będzie on wynosił odpowiednio 0,48 i 0,22.

Zgodnie z powyższym w celu obliczenia zapotrzebowania na powierzchnię mieszkaniową przyjętych schemat obliczeń jak poniżej.

SYMBOL TERENU	MN	MW	MU	UM
A MAKSYMALNE W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIE NA ZABUDOWĘ (m2 powierzchni użytkowej)	Dla 160.279 mieszkańców do roku 2035 potrzeba będzie 1.877.770,7 m2 powierzchni użytkowej			
A' MAKSYMALNE W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIE NA ZABUDOWĘ W PODZIALE NA FUNKCJE ZABUDOWY (m2 powierzchni użytkowej)	A' X 0,3 563.331,21 m2 powierzchni użytkowej	A' X 0,6 1.126.662,42 m2 powierzchni użytkowej	A' X 0,1 187.777,07 m2 powierzchni użytkowej	
POWIERZCHNIA WSZYTKICH TERENÓW OSADNICZYCH W SOSNOWCU (m2)	14.037.202,0 m2	10.891.562,0 m2	2.264.926,0 m2	621.253,0 m2
B'' POWIERZCHNIA TERENÓW „O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ”(m2)	10.859.349 m2	10.001.566 m2	2.507.812 m2	
B' POWIERZCHNIA WOLNA OD ZABUDOWY DO MOŻLIWEGO ZAGOSPODAROWANIA NA TERENACH OSADNICZYCH TZW. TERENY „O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ” (m2)	B' X 15% 1.628.902,0 m2	B' X 15% 1.500.235,0 m2	B' X 15% 376.171,8 m2	
B CHŁONNOŚĆ OBSZARÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ „O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ” (DO MOŻLIWEGO ZAGOSPODAROWANIA NA TERENACH OSADNICZYCH) (m2 powierzchni użytkowej)	B' X 0,15 244.335,0 m2 powierzchni użytkowej	B' X 0,48 720.112,8 m2 powierzchni użytkowej	B' X 0,22 82.757,8 m2 powierzchni użytkowej	
	1.047.205,6 m2			
C' POWIERZCHNIA WOLNA OD ZABUDOWY W MPZP DO MOŻLIWEGO ZAGOSPODAROWANIA NA TERENACH OSADNICZYCH (m2)	1.224.375,0 m2	333.988 m2	178.908,0 m2	
C CHŁONNOŚĆ OBSZARÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ W MPZP (DO MOŻLIWEGO ZAGOSPODAROWANIA NA TERENACH OSADNICZYCH) (m2 powierzchni użytkowej)	C' X 0,15 183.656,25 m2 powierzchni użytkowej	C' X 0,48 160.314,24 m2 powierzchni użytkowej	C' X 0,22 39.359,7 m2 powierzchni użytkowej	
	383.330,19 m2 powierzchni użytkowej			
Suma B+C	428.011,25 m2 powierzchni użytkowej	880.427,04 m2 powierzchni użytkowej	122.117,5 m2 powierzchni użytkowej	
	1.430.535,7 m2 powierzchni użytkowej			
X PORÓWNANIE MAKSYMALNEJ W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIA NA NOWĄ	A-(B+C) 1.877.770,7 m2 - 1.430.535,7 m2= + 447.235,0 m2 powierzchni użytkowej			

ZABUDOWĘ ORAZ SUMY POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ ZABUDOWY (m2 powierzchni użytkowej)	W tym: 563.331,21 -428.011,25 = + 135.319,96 m2 dla MN 1.126.662,42 m2 - 880.427,04 = + 246.235,38 dla MW 187.777,07 -122.117,5 = + 65.659,57 dla MU		
	WYNIK DODATNI		
Powyższy wynik bilansu wskazuje na potrzebę zaprojektowania nowych terenów studium celem zapewnienia odpowiedniej ilości powierzchni użytkowej mieszkań dla mieszkańców.			
D' POWIERZCHNIA ZAPROJEKTOWANA W STUDIUM (m2)	1.915.249,0 m2	542.909,0 m2	199.525,0 m2
	2.567.683,0 m2		
D CHŁONNOŚĆ OBSZARÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ W STUDIUM (DO MOŻLIWEGO ZAGOSPODAROWANIA NA TERENACH OSADNICZYCH) (m2 powierzchni użytkowej)	D' X 0,15 287.287,35 m2 powierzchni użytkowej	D' X 0,40 217.163,6 m2 powierzchni użytkowej	D' X 0,2 39.905,0 m2 powierzchni użytkowej
	544.355,9 m2 powierzchni użytkowej		
- BRAKOWAŁO: 447.235,0 m2 powierzchni użytkowej mieszkań (X) - ZAPROJEKTOWANO: 544.355,9 m2 powierzchni użytkowej mieszkań tj. 2.567.683,0 m2 (256 HA) powierzchni terenów (D)			
	D≥X 544.355,9 m2 ≥ 447.235,0 m2		

Porównując maksymalne w skali Gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę oraz sumę powierzchni zabudowy

w podziale na funkcję zabudowy dla MN, MW i MU wychodzi, że w Studium w perspektywie do roku 2035 należy przewidzieć nowe tereny pod zabudowę funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz mieszkalno – usługowej. Proporcje terenów zaprojektowanych w studium w stosunku do proporcji, które wynikają z wstępnych szacunków na zapotrzebowanie różnią się, co wynika z faktu konieczności lokowania projektowanej funkcji w studium zgodnie z uwarunkowaniami przestrzennymi, środowiskowymi, infrastrukturalnymi i innymi.

Powyższy bilans wskazuje na zgodność zaprojektowanych przestrzeni w studium z potrzebami mieszkańców prognozowanymi do roku 2035. Zaprojektowano 2.567.683,0 m2 (256 HA) powierzchni terenów MN, MW i MU/UM, co odpowiada 544.355,9 m2 i jest zgodne z obliczonym minimalnym zapotrzebowaniem powierzchni użytkowej mieszkań (chłonności terenów) wynoszącej 447.235,0 m2.

- Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.

Wynikające z analizy zapotrzebowanie na tereny zabudowy wymaga zagospodarowania nowych obszarów, dotychczas niezurbanizowanych. Gmina z racji konieczności realizacji zadań własnych, zobligowana jest do realizacji sieci komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej i społecznej związanej z lokalizacją nowej zabudowy. Wzrost możliwości finansowych gminy jest uwarunkowany zwiększeniem dochodów własnych, głównie z wpływów z podatków od nieruchomości oraz udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (od podatników zamieszkałych na obszarze gminy) oraz od osób prawnych (podatników posiadających siedzibę na obszarze gminy). Stabilizacja liczby mieszkańców oraz miejsc pracy będzie generowała wzrost dochodów własnych gminy, które systematycznie i sukcesywnie będą kierowane na realizację infrastruktury w planowanych terenach urbanizacji. Szacuje się, że potrzeby inwestycyjne gminy nie przekroczą możliwości ich finansowania ze względu na prognozowany okres realizacji, który umożliwi rozłożenie działań w czasie oraz etapowanie realizacji inwestycji w zależności od możliwości budżetowych w poszczególnych latach.

6. Potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy.

Wynikające z analizy zapotrzebowanie na tereny zabudowy wymaga zagospodarowania nowych obszarów, dotychczas niezurbanizowanych. Gmina z racji konieczności realizacji zadań własnych, zobligowana jest do realizacji sieci komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej i społecznej związanej z lokalizacją nowej zabudowy. Szacuje się, że około 75 procent nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę w studium znajduje się w zasięgu istniejącej sieci wodociągowej, sieci kanalizacyjnej oraz komunikacji. Zmiana struktury i liczby mieszkańców wymagać będzie reorganizacji istniejących obiektów usług publicznych, takich jak szkoły, przedszkola, żłobki i obiekty służby zdrowia. Szacuje się, że potrzeby inwestycyjne gminy nie przekroczą jednak możliwości ich finansowania ze względu na prognozowany okres realizacji, który umożliwi rozłożenie działań w czasie oraz etapowanie realizacji inwestycji w zależności od możliwości budżetowych w poszczególnych latach.

7. Podsumowanie.

Zgodnie z powyższymi analizami ekonomicznymi, środowiskowymi, społecznymi i prognozą demograficzną, przyjmuje się jako priorytet wykreowanie wysokiej jakości życia w mieście, realizowanych poprzez podniesienie walorów przestrzennych, technicznych i socjalnych istniejących zasobów zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz wykorzystaniem walorów środowiska przyrodniczego. Z uwagi na zdiagnozowane procesy przestrzenno – demograficzne, zasadnym jest dostosowanie polityki związanej ze zrównoważonymi przekształceniami przestrzennymi: demograficzną, społeczną, komunikacyjną, infrastrukturalną, rynku usług, rynku pracy spójne z potrzebami ochrony wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego.

ROZDZIAŁ IV WNIOSKI KOŃCOWE

§13. REALIZACJA STUDIUM 2016

1. **Studium 2016** wraz z pozostałymi funkcjonującymi w Urzędzie Miejskim systemami informatycznymi winna stać się podstawą jednolitej bazy lokalnego systemu informacji o istniejącym i planowanym zagospodarowaniu przestrzeni.
2. Bieżąca analiza prowadzonej z uwzględnieniem ustaleń **Studium 2016** polityki przestrzennej, winna pozwolić na wprowadzenie:
  - 1) realnych priorytetów odnośnie kolejności przystępowania do sporządzania planów miejscowych lub zmian planów miejscowych,
  - 2) realizacji poszczególnych zadań z zakresu inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym.
3. Z uwagi na fakt, iż ustalenia **Studium 2016** są wiążące dla organów miasta przy sporządzaniu planów miejscowych, szereg paragrafów Tomu IIA, a szczególnie treści zawarte w **Tomie IIB**, mają charakter ustaleń obowiązkowych.
4. Podstawą badania nienaruszalności ustaleń przyszłych planów miejscowych z ustaleniami **Studium 2016** winny być przede wszystkim:
  - 1) ustalenia **Tomu IIA i Tomu IIB**,
  - 2) **rysunki Studium 2016** nr **IIA/1, IIA/2, IIA/3 i IIA/4** - w skali 1:10 000.
5. Pozostałe paragrafy **Studium 2016** oraz zamieszczone na **rysunkach Studium 2016 załączniki graficzne** winny stanowić materiał uzupełniający przy badaniu nienaruszalności planu miejscowego z ustaleniami **Studium 2016**.

§14. KONTROLA STUDIUM 2016

1. Z uwagi na obowiązującą ustawową ocenę aktualności **Studium 2016**, w miarę możliwości w ramach lokalnego systemu informacji o istniejącym i planowanym zagospodarowaniu przestrzeni, należy prowadzić monitoring i bieżącą aktualizację graficzną i tekstową następujących dokumentów:
  - 1) wniosków:
    - a) o zmianę przeznaczenia terenów,
    - b) o podziały nieruchomości;
  - 2) wydawanych decyzji administracyjnych o:
    - a) ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
    - b) warunkach zabudowy,
    - c) lokalizacji drogi,
    - e) zatwierdzeniu projektów podziałów geodezyjnych,
    - f) pozwoleniu na budowę;
  - 3) informacji o:
    - a) podmiotach gospodarczych aktualnie funkcjonujących w granicach miasta,
    - b) obrocie nieruchomościami.
2. Aktualizacja winna być kontynuacją analogicznych opracowań, wykonanych dla potrzeb **Studium 2016** w **Tomie I, Tomie IIA i Tomie IIB** w formie jednolitego źródłowego materiału tekstowego, graficznego i tabelarycznego.

§15. AKTUALIZACJA LUB ZMIANY STUDIUM

1. Określone w **Studium 2016** zasady polityki przestrzennej mogą tracić swą aktualność w całości lub w części, w wyniku zmian ustawowych bądź zmiany uwarunkowań.
2. W przypadku utraty aktualności winny zostać podjęte działania zmierzające do zmiany **Studium 2016** w całości lub w części, w trybie zgodnym z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

ROZDZIAŁ IV WNIOSKI KOŃCOWE

§13. REALIZACJA STUDIUM 2016

1. **Studium 2016** wraz z pozostałymi funkcjonującymi w Urzędzie Miejskim systemami informatycznymi winna stać się podstawą jednolitej bazy lokalnego systemu informacji o istniejącym i planowanym zagospodarowaniu przestrzeni.
2. Bieżąca analiza prowadzonej z uwzględnieniem ustaleń **Studium 2016** polityki przestrzennej, winna pozwolić na wprowadzenie:
  - 1) realnych priorytetów odnośnie kolejności przystępowania do sporządzania planów miejscowych lub zmian planów miejscowych,
  - 2) realizacji poszczególnych zadań z zakresu inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym.
3. Z uwagi na fakt, iż ustalenia **Studium 2016** są wiążące dla organów miasta przy sporządzaniu planów miejscowych, szereg paragrafów Tomu IIA, a szczególnie treści zawarte w **Tomie IIB**, mają charakter ustaleń obowiązkowych.
4. Podstawą badania nienaruszalności ustaleń przyszłych planów miejscowych z ustaleniami **Studium 2016** winny być przede wszystkim:
  - 1) ustalenia **Tomu IIA i Tomu IIB**,
  - 2) **rysunki Studium 2016** nr **IIA/1, IIA/2, IIA/3 i IIA/4** - w skali 1:10 000.
5. Pozostałe paragrafy **Studium 2016** oraz zamieszczone na **rysunkach Studium 2016 załączniki graficzne** winny stanowić materiał uzupełniający przy badaniu nienaruszalności planu miejscowego z ustaleniami **Studium 2016**.

§14. KONTROLA STUDIUM 2016

1. Z uwagi na obowiązującą ustawową ocenę aktualności **Studium 2016**, w miarę możliwości w ramach lokalnego systemu informacji o istniejącym i planowanym zagospodarowaniu przestrzeni, należy prowadzić monitoring i bieżącą aktualizację graficzną i tekstową następujących dokumentów:
  - 1) wniosków:
    - a) o zmianę przeznaczenia terenów,
    - b) o podziały nieruchomości;
  - 2) wydawanych decyzji administracyjnych o:
    - a) ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
    - b) warunkach zabudowy,
    - c) lokalizacji drogi,
    - e) zatwierdzeniu projektów podziałów geodezyjnych,
    - f) pozwoleniu na budowę;
  - 3) informacji o:
    - a) podmiotach gospodarczych aktualnie funkcjonujących w granicach miasta,
    - b) obrocie nieruchomościami.
2. Aktualizacja winna być kontynuacją analogicznych opracowań, wykonanych dla potrzeb **Studium 2016** w **Tomie I, Tomie IIA i Tomie IIB** w formie jednolitego źródłowego materiału tekstowego, graficznego i tabelarycznego.

§15. AKTUALIZACJA LUB ZMIANY STUDIUM

1. Określone w **Studium 2016** zasady polityki przestrzennej mogą tracić swą aktualność w całości lub w części, w wyniku zmian ustawowych bądź zmiany uwarunkowań.
2. W przypadku utraty aktualności winny zostać podjęte działania zmierzające do zmiany **Studium 2016** w całości lub w części, w trybie zgodnym z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

§16. ZMIANA STUDIUM (opis dotyczy zmiany studium dokonanej w 2018 r.)

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowiec ma na celu zmianę kierunków rozwoju w zakresie zapisów dotyczących istniejącego zjazdu z drogi S1 poprzez utrzymanie tego połączenia po wybudowaniu węzła „Klimontów”. Taka możliwość wyniknęła ze zmiany stanowiska Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Katowicach w którym informuje, że istnieje możliwość utrzymania istniejącego zjazdu na tereny strefy inwestycyjnej, ale warunkiem koniecznym jest doprowadzenie do spójności dokumentów strategicznych (studium... i miejscowego planu) ze stanowiskiem GDDKiA i zamierzeniami miasta Sosnowiec w tym zakresie.

Aktualnie opracowana zmiana studium polega na zmianie części tekstowej gdzie:

1. w tomie IIA – Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego w rozdziale VIII Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej w par. § 32 Kierunki rozwoju systemu komunikacji drogowej w pkt. 8 wprowadza się zmiany:

„Poza wyznaczonymi graficznie drogami, **Studium 2016** utrzymuje istniejące i dopuszcza realizację nowych dróg publicznych (**D2, D3, D4**) wyznaczanych w zależności od potrzeb w trybie ustawowych czynności planistycznych lub w trybie przepisów o drogach.”, gdzie:

  - 1) **podstawowego przelotowego (D1)** – do którego należą wskazane drogi klas S, GP i G w bezkolizyjny sposób przebiegające przez obszar miasta, obciążone przede wszystkim ruchem regionalnym i międzymiejskim. Drogi te nie biorą udziału w ruchu wewnątrzmiejskim;
  - 2) **podstawowego rozprowadzającego (D2)** – do którego należą wskazane drogi klas G i Z, na niewielkich odcinkach L, w bezkolizyjny sposób połączone z drogami układu **D1**, ze skrzyżowaniami skanalizowanymi i jednym węzłem na skrzyżowaniu ulic 3 Maja - Orła - Parkowa, obciążone przede wszystkim ruchem ogólnomiejskim o cechach tranzytu wewnątrzmiejskiego, pojazdami osobowymi, ciężarowymi oraz komunikacją autobusową. W wielu przypadkach w granicach pasa drogowego wyodrębniona jest dodatkowo trasa tramwajowa;
  - 3) **podstawowego obsługowego (D3)** – do którego należą wskazane drogi przede wszystkim klas Z i L, (na odcinkach G), ze skrzyżowaniami skanalizowanymi i nieskanalizowanymi, obciążone głównie ruchem ogólnomiejskim i lokalnym, pojazdami osobowymi, ciężarowymi oraz komunikacją autobusową. W wielu przypadkach w granicach pasa drogowego wyodrębniona jest dodatkowo trasa tramwajowa;
  - 4) **uzupełniającego obsługowego (D4)** – do którego należą głównie drogi klas L i D, w większości ze skrzyżowaniami nieskanalizowanymi a także drogi niższych klas, w tym ciągi pieszo-jezdne oraz place w obszarach zwartej zabudowy, obciążone przede wszystkim ruchem lokalnym, dojazdowym, wewnętrznym, rowerowym, pieszym i niekontrolowanym parkowaniem, pojazdami osobowymi i w mniejszym stopniu ciężarowymi.
2. W tomie IIB – Kierunki zagospodarowania przestrzennego – ustalenia szczegółowe W par. 113 pkt. I i II wprowadza się następujące zmiany:
  - I) Obręb-f oznaczony symbolem **E1.1** - położony jest w części miasta o nazwie **Bór** (częściowo w granicach wyrobiska kopalni piasku).
  - II) Wizja i rola **E1.1** w skali miasta - wymagające uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:
    - 1) dominacja terenów przemysłowych i nowej zabudowy produkcyjnej, logistycznej i magazynowej, z zachowaniem terenów usług w pasie przyległym do drogi S1,
    - 2) obowiązku utrzymywania nieprzekraczalnego poziomu wód gruntowych na poziomie 1,5 m poniżej czaszy istniejącego i planowanego wysypiska śmieci, niezależnie od prowadzonej lub zakończonej działalności gospodarczej związanej z eksploatacją złóż piasku,
    - 3) obowiązku zachowania wyznaczonego terenu-f **E1.1/2.TI**, istniejących obiektów i urządzeń przepompowni wód, z zagwarantowaniem do nich dojazdu technologicznego,
    - 4) uwzględnienie specyfiki zagospodarowania terenów położonych wzdłuż granicy północno-zachodniej, wzdłuż trasy S1, z uwagi na utworzenie pasa terenów tworzących usługową a także przestrzenną obudowę drogi układu **D1**, z dopuszczeniem istniejących zjazdów na zasadach określonych przez zarządcę drogi,
    - 5) potrzeba izolacji od zabudowy mieszkaniowej sąsiedniego obrębu-f **E3.1**.
Przyjęcie w zmianie studium takich zapisów pozwoli na konieczną do przeprowadzenia zmianę zapisów planu miejscowego i stwierdzenie nie naruszania ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowiec.

Pozostałe ustalenia studium... pozostają bez zmian; część graficzna nie ulega zmianie. Do uchwalenia przekazywany jest komplet studium w ujednocionej formie.

ZESPÓŁ AUTORSKI:

Problematyka struktury przestrzennej, osadnictwa, dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz infrastruktury:

Zespół P.A. NOVA S.A.

dr inż. arch. Stanisław W. Lessaer
mgr inż. arch. Katarzyna Bondek
mgr inż. arch. Sławomir Tront
mgr inż. arch. Bohdana Batosz
mgr inż. arch. Sylwia Jendrysek
mgr inż. arch. Katarzyna Gola
mgr Aneta Miś

Zespół Pracowni Urbanistyki i Architektury „Region”

mgr inż. arch. Adam Nowak
mgr inż. arch. Dorota Biernacka Nowak
mgr inż. Krzysztof Sikora
inż. Maciej Płatek
mgr inż. Marek Nowicki

Opracowanie komputerowe i graficzne – system informacji przestrzennej GIS:

inż. Leszek Sobieraj

Problematyka ochrony środowiska i przyrody oraz geologiczno-górnicza:

mgr inż. Iwona Majewska Durjasz
mgr Łukasz Białozor
mgr Justyna Borysewicz-Kubicka
Dorota Pająk
Andrzej Pająk
mgr Anna Stanik
mgr Natalia Durka-Kamińska
mgr inż. Magda Durjasz-Rybacka

Problematyka komunikacji:

mgr inż. Jacek Thiem
mgr inż. Andrzej Maćkowiak

Problematyka społeczno-demograficzna:

prof. dr hab. Jerzy Runge
dr Robert Krzysztofik
dr Iwona Kantor-Pietraga
mgr Tomasz Spórna

Zmiany Studium 2016 w 2022 r. wykonał zespół Wydziału Planowania Przestrzennego Urzędu Miejskiego w Sosnowcu w składzie:

mgr inż. arch. Anna Kłoszewska – Wanik – Naczelnik Wydziału Planowania Przestrzennego
mgr inż. arch. Krzysztof Kucharczyk
mgr inż. arch. Alicja Grabowska
mgr inż. arch. Alicja Mostowik